

Romani CRISS
Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Str. Buzesti nr. 19, Sector 1
Bucuresti-Romania
Tel: 004 021 / 310 70 60/70
Fax: 004 031 815 7623

E-mail: office@romanicriss.org
www.romanicriss.org

Raport anual - 2008

Cuprins:

- I. 2008 pentru Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii
- II. Interventie in comunitate
- III. Studii, rapoarte, cercetari
- IV. Lobby. Cooperare
- V. Retele si parteneriate
- VI. Campanii. Activism voluntar
- VII. Buget. Proiecte
- VIII. Parteneri

I. 2008 pentru Romani CRISS

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii - Romani CRISS este o organizatie neguvernamentala non-profit, infiintata la 4 aprilie 1993. Membrii fondatori ai organizatiei sunt: Federatia Etnica a Romilor (FER), Centrul de Cercetare a Romilor/Tiganilor al Universitatii René Descartes, Paris si Institutul de Sociologie al Academiei Romane.

Romani CRISS apara si promoveaza drepturile romilor din Romania. Romani CRISS ofera asistenta legala in cazurile de abuz si lucreaza pentru combaterea si prevenirea discriminarii rasiale impotriva romilor in toate domeniile vietii publice, inclusiv in educatie, locuire si sanatate.

In cadrul sesiunii Comitetului pentru Organizatii Neguvernamentale al Organizatiei Natiunilor Unite, care a avut loc la New York in **ianuarie 2008, Romani CRISS a obtinut statutul special consultativ al Consiliului Economic si Social (ECOSOC), fiind prima organizatie de romi din Romania si a cincea din tara noastra care obtine acest statut.**

La sfarsitul anului 2008, Romani CRISS a obtinut unul dintre premiile Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii (CNCD) acordate personalitatilor care s-au remarcat in 2008 prin activitatea de combatere a discriminarii, alaturi de ambasadorul Marii Britanii la Bucuresti, Robin Barnett, si actrita Maia Morgenstern. "Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii - Romani CRISS este 'o fabrica de resurse umane, de valori in domeniul drepturilor omului', a declarat presedintele CNCD, in momentul acordarii distinctiei.

In 2008, Romani CRISS a castigat premiul Galei Societatii Civile, sectiunea Apararea drepturilor individuale/ colective, cu proiectul "Pasi spre toleranta".

Romani CRISS a devenit Centru de evaluare si certificare a competentelor profesionale pentru profesia de mediator sanitar incepand cu 25 septembrie 2008.

Ce inseamna validarea rezultatelor invatarii anterioare si certificarea competentelor mediatoarelor sanitare?

In Romania, ocupatia de mediator sanitar are deja o istorie de 12 ani. Primele demersuri pentru instituirea practicii medierii sanitare intre comunitatile de romi si institutiile de profil dateaza din 1996. In decursul celor 12 ani, medierea sanitara a evoluat de la o masura de conectare a comunitatii rome cu institutiile sanitare intr-una dintre principalele cai de acces ale comunitatilor rome catre serviciile de sanatate publica din Romania.

Ocupatia a fost inscrisa in Codul Ocupatiilor din Romania, ceea ce a dat un plus de valoare acestei noi meserii. Pana in prezent, conform legii, Romani CRISS, impreuna cu Ministerul Sanatatii s-au ocupat de formarea acestei categorii profesionale. Formarea se finalizeaza printr-o diploma eliberata de catre Romani CRISS care are valoare in reseaua asociatiei si este recunoscuta de autoritatile de sanatate publica. In Romania, singurele certificate recunoscute conform legii sunt cele dobandite in sistem formal si cele obtinute in urma evaluarii si certificarii competentelor sau cele obtinute in urma unui curs derulat de catre un furnizor de formare autorizat. In ceea ce priveste mediatorii sanitari, atata timp cat exista un standard ocupational si un furnizor acreditat de formare se poate vorbi de certificate recunoscute pe piata muncii.

In anul 2008, in urma unui parteneriat dintre Romani CRISS si Pro Vocatie printr-un proiect PHARE, a fost infiintat **Centrul de Evaluare si Certificare a Competentelor Profesionale Romani CRISS**. In acest fel, mediatoarele sanitare de etnie roma si nu numai, vor avea posibilitatea sa se informeze, sa se formeze si sa decida asupra posibilitatilor de evaluare si de certificare a competentelor de **mediator sanitar**, in vederea obtinerii unui certificat de calificare. Acest certificat le va oferi posibilitatea de a se angaja si de a face fata, in mod real, nevoilor de pe piata muncii.

Prin **Centrul de Evaluare si Certificare a Competentelor Profesionale Romani CRISS** se va facilita promovarea oportunitatilor de ocupare pentru grupurile si persoanele cu risc ridicat de excludere, cu accent pe masurile active de invatare pe parcursul intregii vietii, precum si recunoasterea rezultatelor invatarii prin evaluarea si certificarea competentelor.

II. Interventie in comunitate

Educatie: Peste 12.000 de copii romi – beneficiari directi ai proiectului „Nevoie de calitate si egalitate in educatie

In 2008 s-a incheiat proiectul „Nevoie de calitate si egalitate in educatie”, finantat de Roma Education Fund. Ideea proiectului s-a conturat in contextul realitatilor specifice din Romania, statul european cu cea mai numeroasa minoritate roma, aflata sub presiunea marginalizarii istorice si sub amenintarea excluziunii sociale.

Proiectul a fost abordat pe doua componente:

1. **La nivel problematic:** eliminarea situatiilor de discriminare, segregare, excluziune si tratament diferentiat – prin promovarea masurilor afirmative, actiuni integrate si interactive de stimulare a copiilor romi, in vederea cresterii participarii prescolare si scolare, precum si de acceptare a diversitatii culturale la nivelul tuturor treptelor de scolarizare si cu implicarea activa a tuturor actorilor sociali interesati in procesul instructiv-educativ.
2. **La nivelul specific** – prin solutionarea problemelor in mod diferentiat, la nivel de scolarizare, incepand de la educatia prescolara (cu adoptarea principiului de educatie incluziva).

Scopul proiectului a fost de a dezvolta competentele copiilor si tinerilor romi din Romania, in vederea asigurarii invatamantului de calitate si a pastrarii identitatii culturale.

Obiectivele proiectului au fost:

1. Imbunatatirea participarii scolare a copiilor romi in invatamantul prescolar.
2. Sprijinirea participarii scolare a elevilor romi in invatamantul liceal.
3. Facilitarea participarii scolare a tinerilor romi in invatamantul universitar.
4. Promovarea specificului rom si a aspectelor interculturale.

O balanta succinta a celor doi ani plini de activitati releva urmatoarele rezultate:

- 19 birouri de informare si consiliere, infiintate in cadrul unor organizatii sau al unor scoli din 19 judete.
- 65 de comunitati mixte in care s-a lucrat pe parcursul celor mai bine de doi ani de implementare.
- Au fost formati 25 de consilieri educationali, care au sustinut campania de informare in scoli si comunitati.
- 10.126 de copii si parinti informati/consiliati in perioada desfasurarii celor 2 campanii TV, radio si outdoor la nivel national.
- 1.971 de elevi inscrisi la liceu.
- 236 de tineri inscrisi la facultate.
- 21 de gradinite estivale, beneficiari fiind un numar de 500 de copii din comunitati defavorizate, care urmau sa inceapa clasa I.
- 6 gradinite din Bucuresti si Dolj dotate cu materiale didactice si participante la activitati interculturale.
- 210 tineri adolescenti, romi si ne-romi, participanti la tabere si ateliere educationale interculturale. Scopul acestora a fost cresterea stimei de sine si asumarea identitatii culturale a tinerilor.
- 1423 de copii de varsta prescolara si elevi - De 1 iunie, Ziua Internationala a Copilului, Romani CRISS a sprijinit initierea unor activitati interculturale in Bucuresti si 13 judete.
- 17 copii romi si neromi, de la Scoala cu Clasele I-VII Nr 153 – Giulesti, au participat la realizarea unui spectacol de teatru cu o adaptare a textului “Despre invatatura” de Anton Pann. Adaptarea si scenografia au fost realizate de actorul de etnie roma Sorin Sandu.
- Motivarea si cresterea competentei cadrelor implicate in sistemul educational si a factorilor direct interesati, prin organizarea, in parteneriat cu Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului, a sase seminarii consacrate formarii personalului didactic care lucreaza cu elevii si copiii romi la care au participat 176 de cadre didactice de toate gradele, precum si inspectori si metodisti romi.
- Au fost organizate *trei mese rotunde*, cu actori publici (din sistemul institutionalizat sau activand in spatiul societatii civile) care pot influenta direct, concret si eficient participarea scolară a copiilor romi si imbunatatirea calitatii educatiei pentru copiii si tinerii romi.

Activitatile implementate in cadrul acestui proiect vor fi continuate pe componenta de acces la invatamantul prescolar, preuniversitar si universitar prin campanii de constientizare cu privire la importanta educatiei, prin campanii de informare despre inscrierea la gradinita si in clasa I, precum si despre masurile afirmative in educatie initiate de Ministerul Educatiei pentru elevii de etnie roma.

Actiunile organizatiei Romani CRISS in domeniul educatiei sunt multi-directionale, avandu-se in vedere atat activitati la nivel comunitar, cat si la nivel de politici publice.

Sanatate: Mediatori sanitari

In anul 2008 s-au continuat activitatile de intarire a retelei de mediatoari sanitari, cu sprijinul Comitetului Catolic impotriva Foamei si pentru Dezvoltare (CCFD) si al Ministerul Afacerilor Externe, Franta, prin organizarea de cursuri de formare de baza si continua, prin organizarea de mese rotunde la nivelul judetelor, in cadrul carora s-au dezbaturat problemele locale de interes comun, cu concursul autoritatilor locale.

Romani CRISS a continuat traditia sa de formare de baza si continua a mediatorilor sanitari, traditie ce dureaza inca din 1997, ulterior fiind asigurata in baza Ordinului 619/2002 privind functionarea mediatorului sanitar rom, precum si a acordului incheiat intre Romani CRISS si Ministerul Sanatatii si OSCE ODIHR Punctul de Contact pentru Romi si Sinti.

Unsprezece (11) cursuri de formare de baza pentru mediatoarii sanitari: Galati, Botosani, Suceava, Brasov, Buzau, Covasna, Vrancea, Bacau Iasi, Giurgiu si Harghita - 141 de participante dintre care 130 au absolvit cursul).

Cursuri de formare continua:

- Galati, curs de formare continua cu tema „Sanatatea reproducerii”.
- Botosani, curs de formare continua cu tema ”Importanta consultatiei prenatale”.
- Vaslui, curs de formare continua cu tema „Drepturile copilului”.
- Braila, curs de formare continua cu tema „Sanatatea reproducerii”.
- Cluj, curs de formare continua cu tema „Educatie pentru sanatate”.
- Alba, curs de formare continua cu tema „Educatie pentru sanatate”.

13 mese rotunde la nivel judetean pe tema “Accesul comunitatilor de romi la serviciile de sanatate” - Buzau; Cluj; Botosani; Vrancea; Braila; Arad; Prahova; Bistrita-Nasaud, Brasov, Covasna, Galati, Roman, Ialomita. De asemenea, 100 de mediatori sanitari au fost evaluati si certificati pe baza standardului ocupational de mediator sanitar si 13 evaluatori de competente au fost formati, evaluati si certificati.

Cele 8 centre regionale Romani CRISS de monitorizare si sustinere a activitatii mediatorilor sanitari au avut 307 de vizite in teren, de documentare, la fiecare mediator activ in judetele arondate fiecarui centru regional si la beneficiarii mediatorilor sanitari (persoane din comunitatile deservite).

Drepturile omului: Documentare si interventie in cazuri de discriminare, abuz sau violenta impotriva romilor

In 2008, Romani CRISS a documentat si trimis in fata instantei si/sau a Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii cazuri in urmatoarele domenii:

- Atingerea demnitatii umane - 3 cazuri documentate;
 - Acces romilor la educatie- 2 cazuri de segregare in educatie au fost documentate;
 - Abuz al politiei in comunitatile de romi - 9 cazuri documentate, dintre care s-a actionat in instanta pentru 6 cazuri;
 - Accesul romilor la serviciile de sanatate - 5 cazuri documentate, actiune in instanta pentru 1 caz;
 - Accesul romilor la o locuinta adecvata - 4 cazuri documentate;
 - Accesul la locurile publice - 3 cazuri documentate;
 - Accesul romilor pe piata muncii - 2 cazuri documentate;
 - Administrarea justitiei - 1 actiune in instanta (continuarea cazului I. R. din 2007);
 - Conflicte interetnice - 1 caz documentat;
 - Curtea Europeana a Drepturilor Omului - 1 caz castigat si inca 2 trimise la CEDO- Noua Dreapta si Miercurea Ciuc;
-
- **Abuz si violenta din partea oficialilor responsabili cu aplicarea legii: 9 cazuri identificate si documentate in 2008 (dintre care s-a actionat in instanta pentru 1 caz) si continuarea actiunilor in alte 29 de cazuri.**

Romania sanctionata de CEDO pentru rele tratamente motivate rasial aplicate unui minor rom

Romania este pentru prima data sanctionata de Curtea Europeana pentru incalcarea pe fond a articolului 14.

In data de 4 martie 2008, Curtea Europeana a Drepturilor Omului (CEDO) a facut publica hotararea in cazul *Stoica vs. Romania*, referitoare la acte de violenta motivate rasial impotriva lui Constantin Stoica, un tanar rom de 14 ani, comise de catre ofiteri de politie din satul Gulia, comuna Dolhasca, judetul Suceava si la derularea anchetei oficiale. Curtea a retinut ca Romania este responsabila pentru incalcarea Conventiei Europene a Drepturilor Omului, in mod specific a articolului 3, privind interzicerea tratamentelor inumane si degradante si a articolului 14 privind interzicerea discriminarii, obligand Statul Roman la plata a 15.000 de euro daune morale. Aplicantul a fost reprezentat la CEDO de Romani CRISS si de European Roma Rights Centre, Budapesta.

In data de 3 aprilie 2001, patru ofiteri de politie si seful lor din cadrul sectiei de politie Dolhasca, impreuna cu sase gardieni publici, la cererea vice-primarului localitatii, "au dat o lectie" unor romi din aceeasi localitate.

Constantin Stoica a fost una dintre victimele corectiei aplicate de politisti, fiind batut pana cand a lesinat, in ciuda faptului ca ii rugase pe politisti sa nu-l loveasca, deoarece fusese operat recent la cap. Cateva persoane, inclusiv colegii de clasa ai copilului, au fost martori la incident, in timp ce viceprimarul si ofiterii de politie faceau remarci rasiste. Tanarul a fost diagnosticat cu "echimoze, contuzii toracice si excoriatii, produse de un obiect contondent".

In data de 12 aprilie 2001, Comisia pentru Protectia Persoanelor cu Handicap a stabilit ca baiatul sufera de handicap de gradul intai, respectiv necesita supraveghere permanenta si un ingrijitor.

Ancheta demarata in urma plangerii tatalui lui Constantin, pe fondul relelor tratamente aplicate fiului sau din considerente rasiale, s-a soldat cu hotarari ale instantelor interne de neincepere a urmaririi penale impotriva politistilor, deoarece nu s-a dovedit ca ranile lui Constantin Stoica au fost provocate de ofiterii de politie.

Curtea Europeana a Drepturilor Omului a retinut ca guvernul nu a facut dovada ca ranile lui Constantin Stoica au fost provocate de altcineva in afara de politisti si ca autoritatile romane nu au derulat o ancheta efectiva a cazului de fata, incalcand asadar articolul 3. Cu privire la articolul 14, CEDO a notat ca autoritatile nu au fost impartiale in analiza dovezilor, care indicau clar ca tratamentele rele au fost motivate rasial.

Dl. Stoica, tatal lui Constantin, si-a exprimat multumirea ca, dupa o lunga perioada, s-a facut dreptate si ca a fost sanctionat, intr-un final, comportamentul autoritatilor locale fata de el si de familia sa. De asemenea si-a exprimat speranta ca decizia CEDO va elimina abuzul si discriminarea romilor din Romania.

Textul integral al hotararii este disponibil la

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbk.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=68806&sessionId=5949946&skin=hudoc-en&attachment=true>.

In data de 23 aprilie 2008, in contextul hotararii CEDO, Romani CRISS a organizat, in parteneriat cu Prefectura Suceava, masa rotunda cu tema „Masuri de cultivare a increderii intre comunitatile de romi si autoritatile locale”. Au fost purtate discutii atat referitoare la cazul Constantin Stoica, precum si la lectiile invatate si evitarea repetarii unor astfel de incidente in viitor.

- **Incalcarea accesului egal la educatie: 3 cazuri identificate si documentate in 2008 si continuarea actiunilor in alte 10 cazuri**

Gradinita din localitatea Magheru, judetul Mehedinti, nu accepta romi

Incepand cu anul 2004, S. P. a incercat la inceputul fiecarui an scolar sa isi inscrie copiii gemeni la gradinita din satul Magheru din judetul Mehedinti, unde acestia locuiesc. Educatoarea gradinitei a refuzat constant sa ii accepte pe cei doi copii, motivand ca sunt “handicapati” si ca au nevoie de o gradinita speciala. Situatiile s-au repetat si la inceputul anului scolar 2008, cand bunica s-a dus sa-i inscrie. Educatoarea a refuzat, din nou, si a insultat-o: „Tiganco, naroado, pleaca cu copiii tai narozii ca tine!”, imbrancind-o.

Copiii au revenit cu tatal lor, care dorea sa clarifice situatia, insa motivul respingerii nu se schimbase: „copiii au nevoi speciale”, respectiv „sunt probleme mentale si sunt handicapati, se uita crucis”. Tatal gemenilor a explicat ca acestia sunt apti pentru a merge la gradinita, ca au si documente medicale care atesta faptul ca sunt sanatosi, dar fara rezultat.

Tatal a apelat la mass media pentru a face public acest caz si raspunsul educatoarei, inclusiv in fata presei, a fost ca cei doi copii trebuie inscrisi la o gradinita speciala. Educatoarea a acceptat sa-i primeasca, intr-un final, pe copii, dupa ce a cerut tatalui sa aduca o masa si doua scaune la gradinita precum si rechizite. Tatal a acceptat conditiile, si a precizat ca , va aduce si actele medicale din care rezulta ca sunt apti de gradinita.

Romani CRISS a depus plangere la Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii pentru incalcarea prevederilor Ordonantei de Guvern nr. 137/2000, privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, republicata, cu referire specifica la art.11, para.1 si accentuand circumstanta agravanta dat fiind ca faptele de discriminare succesive sunt bazate pe doua criterii, respectiv dizabilitate si etnie, ambele criterii fiind prevazute la art. 2, alin 1 al actului normativ in cauza.

De mentionat este faptul ca problema refuzului inscrierii copiilor romi in scolile si gradinitile normale si orientarea lor catre institutiile cu regim special reprezinta o practica intalnita si in alte state ale Uniunii Europene, cum ar fi Ungaria, Republica Ceha si Slovacia.

Segregarea copiilor romi in scoala speciala

In iunie 2008, in urma plangerii depuse de Romani CRISS, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii a stabilit ca:

„Elevilor de etnie roma din cadrul liceului teoretic cu clasele I-XII Dumbraveni, jud. Sibiu, li se acorda tratament diferentiat comparativ cu elevii de etnie romana, prin separarea acestora in ultimele banci din clasa, prin lasarea acestora repetenti 2-3 ani la rand, iar ulterior sunt mutati de la liceul sus mentionat la scoala speciala din aceeasi localitate, nu din cauza nevoilor speciale, ci pe fondul nevoilor sociale”

De asemenea, „[...]Colegiul Director al CNCD considera ca sistemul de evaluare a elevilor pentru incadrarea lor in scoli speciale, precum si sprijinul financiar si material acordat reprezentantilor legali ai copiilor ce urmeaza cursurile scolilor speciale, in practica produc efecte discriminatorii. Astfel, statistic se demonstreaza

ca, procentual, elevii de etnie roma reprezinta majoritatea covarsitoare a elevilor din aceasta scoala speciala fara a exista, in toate cazurile, un motiv medical obiectiv, de natura a justifica mutarea acestora.”

Faptele prezentate intra sub incidenta art 2, alin 1, alin 3 si 4 din OG 137/2000 republicata si constituie fapte de discriminare.

Colegiul Director al CNCD recomanda MECI sa depuna diligentele necesare pentru a asigura implementarea principiului egalitatii de sanse in scoli, precum si adoptarea de masuri in vederea inlaturarii tratamentului discriminatoriu aplicat elevilor de etnie roma care au fost mutati din scolile de masa in scoli speciale, pe considerentul nevoilor socio-economice.

Reamintim ca, in 2006, in urma prezentarii cazului de la Dumbraveni in cadrul unei emisiuni TV, Romani CRISS a realizat o vizita de documentare. Concluziile raportului au fost ca acei copii, care raman repetenti 2-3 ani la liceul teoretic cu clasele I–XII, sunt testati de o comisie infiintata de catre Inspectoratul Scolar Judetean Sibiu. In urma testarii, comisia hotaraste daca elevii au probleme de sanatate mintala si, totodata, decide mutarea copiilor la scoala speciala, eliberandu-le certificate din care reiese faptul ca sunt copii cu cerinte educationale speciale.

In urma politicii duse de catre autoritatile locale, s-a ajuns in situatia in care cel putin 90% dintre copiii care frecventeaza scoala speciala sunt de etnie roma si ajung la aceasta scoala deoarece au ramas repetenti si nu pentru ca sunt elevi cu nevoi speciale. In plus, profesorii trateaza diferentiat elevii de etnie roma fata de cei majoritari, in sensul ca elevii de etnie roma sunt pusi in ultimele banci si nu beneficiaza de atentie din partea acestora, lasandu-i repetenti, pentru ca ulterior sa fie transferati la scoala speciala.

Curtea de Apel Bucuresti obliga CNCD la o noua investigatie in cazul segregarii scolare de la scoala 19, Craiova

In 2006 s-au identificat clase segregate in scoala nr.19 din Craiova, judetul Dolj, la nivelul claselor I, a III-a si a V-a. Romani CRISS a sesizat Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii cu privire la faptul ca, in anul scolar 2005-2006, li s-a aplicat elevilor romi tratament diferentiat fata de majoritari la clasele I, a III-a si a V-a.

In 2007, Scoala 19 din Craiova a transmis o adresa catre CNCD in care a specificat ca s-a schimbat conducerea scolii si ca elevii inscrisi in clasa I au fost repartizati echilibrat din punct de vedere etnic, iar la clasa a V-a s-au comasat trei clase in doua, elevii clasei desfiintate, majoritatea romi, fiind repartizati in mod egal la celelalte 2 clase.

In data de 22.07.2008 a fost transmisa hotararea CNCD nr 365/16.06.2008 prin care s-a decis ca nu este o fapta de discriminare, fara motivarea acestei solutii.

Romani CRISS a contestat, la Curtea de Apel Bucuresti, hotararea CNCD si a solicitat retransmiterea dosarului spre solutionarea legala a acestuia. In contestatie, Romani CRISS a criticat faptul ca hotararea CNCD nu a fost motivata precum si acela ca investigatia CNCD nu a vizat fapta reclamata (segregarea scolară din anul scolar 2005-2006). Romani CRISS a contestat si motivele invocate de scoala, precum inscrierea tardiva a elevilor romi drept motiv pentru formarea unei clase majoritar roma si, deci, segregarea claselor I, motiv care contravine prevederilor legale in vigoare – in art. 5, lit. d, din Anexa 1 la Ordinul 1540, prin care Ministerul Educatiei (MECT) reglementeaza in mod explicit acest aspect, aratand ca reprezentantii unitatilor de invatamant nu pot invoca inscrierea tarzie a copiilor romi drept pretext pentru segregare la nivelul claselor I. Segregarea la nivel de clase a fost recunoscuta in mod explicit de catre scoala si de catre Inspectoratul Scolar Judetean Dolj prin adresa catre CNCD in care afirma ca “s-au comasat trei clase in doua, elevii clasei desfiintate, majoritatea romi, fiind repartizati in mod egal in cele doua clase, fapta reclamata in plangere, iar ISJ Dolj arata ca a transmis o adresa catre Scoala 19 in care obliga desegregarea claselor a V-a si a IV-a.

A fost urmata procedura, prin depunerea unei intampinari de catre CNCD si a notelor scrise de catre organizatia Romani CRISS, precum si memoriul organizatiei cu privire la persistenta starii de segregare, atasand o noua situatie statistica din anul scolar 2007-2008, din care rezulta situatia de segregare.

In data de 08.01.2009, Curtea de Apel Bucuresti da castig de cauza organizatiei Romani CRISS, anuland hotararea CNCD nr. 395/14.01.2008. De asemenea, obliga CNCD-ul sa procedeze la o noua investigatie a sesizarii.

- **Incalcarea dreptului la locuire: 5 cazuri identificate si documentate in 2008 si continuarea actiunilor in alte 10 cazuri**

Miercurea Ciuc – oamenii inca locuiesc langa statia de epurare a apei

Romani CRISS a depus plangere la Curtea Europeana pentru Drepturile Omului in cazul de la Miercurea Ciuc in care, prin hotararea nr. 32/2004, consiliul local al municipiului a decis evacuarea fortata a peste o suta de persoane de etnie roma din centrul orasului Miercurea Ciuc la marginea acestuia, langa statia de epurare a apelor uzate, unde li s-au pus la dispozitie 6 baraci metalice pentru locuire, cu acces la un singur robinet cu apa, amplasat la intrarea in comunitate.

S-au depus plangeri la CNCD si, ulterior, plangere penala impotriva viceprimarului (care considera ca este o situatie de discriminare pozitiva a romilor) pentru savarsirea infractiunii de abuz in serviciu prin ingradirea unor drepturi, prevazuta de art. 247 Cod penal.

Prin hotararea nr.366 din 23 august 2005, Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii a constatat fapta de discriminare, aratand ca masura luata de Primaria Miercurea-Ciuc de a muta familiile de romi pe terenul din Str. Primaverii, in apropierea statiei de epurare a apelor uzate, reprezinta o incalcare a dreptului la viata privata si implicit a dreptului la un mediu sanatos. CNCD a sanctionat Primaria Miercurea-Ciuc cu amenda contraventionala in cuantum de 4000 RON pentru incalcare art.2, alin.1, 2 si 3 si a art.17, alin. 1 din OG 137/2000, privind interzicerea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare. Din cauza depasirii termenului legal, amenda nu a fost aplicata.

In cazul plangerii penale depuse de comunitatea de romi, in faza de recurs, acesta a fost respins de tribunalul Harghita ca fiind nefondat.

In prezent, romii se afla in aceeasi situatie, locuiesc in conditii inumane, fiind extrem de dificil de suportat mirosurile neplacute, in special in timpul verii, precum si conditiile precare de locuit, indeosebi in timpul iernii. In pofida esuarii demersurilor, romii continua sa lupte pentru mutarea lor intr-o alta locatie.

Plangerea catre CEDO, realizata de Romani CRISS, se refera la incalcare mai multor articole din Conventia Europeana a Drepturilor Omului, printre care: Art.2, care protejeaza dreptul la viata - 2 copii minori romi de 3, respectiv 4 luni au murit din cauza toxicitatii mediului inconjurator; Art. 3, referitor la interzicerea torturii, tratamentelor inumane sau degradante -Separarea pe criterii etnice a condus la supunerea persoanelor apartinand etniei rome la un tratament degradant; Art. 6, care consacra dreptul la un proces echitabil - plangerea initiala nu a facut obiectul unei investigatii impartiale si efective, de natura sa duca la stabilirea persoanelor vinovate si la repunerea familiilor de romi in situatia anterioara; Art.8 - care asigura dreptul la respectarea vietii private si de familie – prin amplasarea familiilor de romi in conditii de locuit improprii, nocive.

In plangerea catre CEDO, comunitatea de romi solicita urmatoarele:

1. daune morale si materiale in valoarea unui cuantum ce va fi precizat ulterior;
2. restituirea tuturor cheltuielilor de judecata si a cheltuielilor conexe;
3. masuri reparatorii prin adoptarea si implementarea unui program de reconstructie comunitara, destinat sa sprijine procesul de reinsertie sociala a comunitatii de romi din str. Primaverii;
4. masuri reparatorii cu caracter general de natura sa conduca la evitarea incalcarilor de acest tip in alte cazuri, inclusiv prin modificarea legislatiei.

De mentionat este ca, la sesizarile depuse de Romani CRISS in atentia diverselor autoritati relevante, s-au primit urmatoarele raspunsuri:

- Directia de Sanatate Publica Harghita (DSP Harghita), in urma unei deplasari in comunitate, a constatat ca, desi exista conditii minime necesare pentru igiena individuala, amplasamentul si starea actuala a locatiei nu este corespunzatoare. Locatia este amplasata in zona de protectie a statiei de epurare, in limita a 300 metri, lucru ce contravine Ordinului Ministerului Sanatatii cu numarul 536/1997. Problema majora existenta este, insa, una de natura sociala si de educatie a romilor.
- Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor a raspuns ca Primaria Miercurea-Ciuc nu a solicitat Agentiei pentru Protectia Mediului Harghita acordul de mediu nici pentru amplasarea baracilor metalice, nici pentru cele 7 case din scanduri de lemn construite ulterior de romi. Amplasamentul este situat in zona de protectie sanitara recomandata a statiei de epurare conform prevederilor art.11 din ordinul Ministerului

Sanatatii cu nr.536/1997 si cu interdictie temporara de construire pana la elaborarea studiului de specialitate conform Planului Urbanistic General Miercurea-Ciuc.

- Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului (ANPDC), cat si Directia Generala de Asistenta Sociala si Protectia Copilului au declarat ca nu sunt competente sa solutioneze aspectele semnalate.

In momentul de fata, plangerea depusa la CEDO de catre comunitatea de romi din Miercurea Ciuc se afla in faza procedurii referitoare la admisibilitate.

- **Incalcarea dreptului la sanatate: 5 cazuri identificate si documentate in 2008 si continuarea actiunilor in alte 2 cazuri**

Romani CRISS vs. Spitalul Judetean Tg. Jiu – ucidere din culpa si discriminare

In aprilie 2008, o femeie de etnie roma a fost internata in spitalul Judetean Targu Jiu pentru a naste. Initial, fratele sau a fost informat ca totul decurge normal. In aceeasi seara, starea de sanatate a femeii s-a agravat si a solicitat sa i se faca cezariana. In ciuda insistențelor sale si ale fratelui, cadrele medicale nu au fost receptive, o asistenta folosind un limbaj discriminatoriu la adresa apartenentei lor etnice si explicandu-le ca nu inteleg nimic. In plus, i s-a comunicat un diagnostic, ulterior retractat, la care s-a revenit apoi.

A doua, zi femeia s-a simțit din ce in ce mai rau, urland de durere, si i-a spus fratelui ca nu vine niciun cadru medical sa o vada. Cu toate acestea, medicul a declarat ca totul este bine si ca va naste dimineata. In dimineata urmatoare, la putin timp dupa ce a nascut un baiat, femeia a decedat la reanimare. Desi a solicitat conducerii spitalului copii dupa fisele medicale, acestea nu au fost comunicate fratelui victimei, invocand motive de confidentialitate.

Romani CRISS a intervenit in acest caz, depunand plangere impotriva cadrelor medicale la Parchetul de pe langa Tribunalul Gorj pentru infractiune de ucidere din culpa si neglijenta in serviciu, invocand si incalcarea art.14 din Conventia Europeana pentru Drepturile Omului care interzice discriminarea.

- **Administarea justitiei- 1 actiune in instanta, continuarea cazului din 2007**

Sase luni in inchisoare, fara vina

R.I., cetatean roman de etnie roma, mama a patru copii, dintre care doi prezinta intarziere mentala grava care necesita supravegherea continua din partea unui adult, a plecat cu familia in Italia in 2001 pentru a se angaja si a-si stabili domiciliul in tara respectiva. In 2007, Prefectura Roma a emis un document pe baza caruia lui R. I. i s-a prelungit sederea in Italia, avand toata documentatia necesara.

In 2005, in orasul Buftea a avut loc un furt calificat in incinta unui imobil, in care suspectii principali erau un grup de femei rome. R.I. a fost una dintre persoanele acuzate (dar nu si instiintata) de furt. S-a facut urmarirea penala si s-a trimis cauza in instanta. In 2006, Judecatoria Buftea a pronuntat hotararea prin care R.I. era condamnata la 3 ani de inchisoare, interzicerea unor drepturi si plata despagubirilor civile pentru partea vatamata. Instanta a retinut ca nu au fost gasite circumstante atenuante in beneficiul inculpatei. Nici in faza de urmarire penala, nici in faza judecatoreasca, R.I. nu a fost audiata, avand in vedere ca se afla in Italia de cativa ani. S-a considerat, de catre organele de cercetare penala, ca se sustrage procedurilor judiciare.

In 2007, R.I. a venit in Romania pentru a-si reinnoi pasaportul. Atunci a fost arestata pentru executarea pedepsei pronuntate in 2006. In cele sase luni de zile petrecute in penitenciar, R.I. a acuzat faptul ca nu i s-a acordat asistenta medicala timp de 3 saptamani, in conditiile in care este suferinda de boli cardiace si respiratorii care necesita un tratament medical special si regim alimentar; de asemenea, a fost lovita de personalul penitenciarului si insultata de catre comandanta penitenciarului din cauza apartenentei etnice.

In tot acest timp, R.I. a declarat ca nu era in tara la data furtului, ca are dovezi de la Prefectura Roma si de la Politia de Frontiera Romana, care atesta ca R.I. a parasit Romania inainte de comiterea faptei, nu a intrat pe

teritoriul Romaniei inainte de comiterea furtului si ca nu poate sta departe de copiii sai care necesita ingrijiri speciale.

In urma unei serii de apeluri si recursuri, realizate inclusiv cu asistenta oferita de Romani CRISS, R.I. a fost achitata, intrucat fapta nu a fost savarsita de ea. Raportul de expertiza, efectuat in cadrul judecatii apelului, a indicat ca amprente ridicate de la locuinta partii vatamate nu apartineau lui R.I, ci proveneau de la alta persoana (fisa decadactilara intocmita de IPJ Dolj).

Activitatile de documentare, monitorizare si interventie in cazurile de incalcare a drepturilor omului au fost finantate de OSI – Human Rights and Governance.

Social: Biroul de Consiliere si Asistenta Sociala

Romani CRISS a desfasurat, timp de 9 luni, o campanie de Informare - Educare - Comunicare (IEC) in sectorul 6 din Bucuresti in problematica actelor de identitate, de stare civila, dar si in domeniul locuirii, educatiei, sanatatii si discriminarii. Elementele campaniei au fost gandite astfel incat sa atinga cat mai multi potentiali beneficiari:

- Un birou de asistenta sociala si consiliere a devenit functional;
- Echipa proiectului a distribuit pliante care includ informatii despre importanta si modalitatile de obtinere a actelor de identitate, actelor de proprietate si dreptul la locuire, dreptul la sanatate si asigurare medicala, dreptul la nediscriminare si unde se poate depune o plangere, dreptul la educatie si masuri afirmative pentru romi;
- S-a infiintat o linie telefonica gratuita, un TELVERDE;
- S-a realizat un spot radio de promovare a liniei telefonice, difuzat in parteneriat cu Radio Romania Actualitati.

Proiectul a inregistrat aproximativ 300 de beneficiari, persoane consiliate in cadrul campaniei, 100 de familii din sectorul 6 din Bucuresti, carora li s-au intocmit acte de identitate si/sau proprietate, precum si 1000 de persoane care au beneficiat de serviciile oferite de Biroul de Consiliere si Asistenta Sociala.

Proiectul a fost derulat prin programul PHARE RO 2005/017 – 553.01.01 „Accelerarea Implementarii Strategiei Nationale pentru Imbunatatirea Situatiei Romilor”.

Formare

Componenta de formare realizata de Romani CRISS are doua grupuri tinta majore: activistii romi si experti in domenii specifice (romi sau neromi) – medici, magistrati, avocati, oficiali responsabili cu aplicarea legii, cadre didactice, s.a.m.d.

In 2008, au fost realizate:

- cursuri de formare pentru activisti romi – in domenii precum drepturile omului si metode de lobby;
- cursuri de formare pentru mediatori sanitari;
- cursuri de formare pentru medici.

Cursuri de formare in domeniul sanitar

Cursurile de formare de baza pentru mediatoarele sanitare sunt organizate inca din anul 1996. In prezent, in virtutea Ordinului 619/2002 al Ministerului Sanatatii, Romani CRISS este singura organizatie din Romania care poate elibera diplome de *mediator sanitar*, pe baza carora se face angajarea mediatoarelor. Scopul pentru care mediatoarele sanitare sunt formate in domeniul sanitar, apoi angajate pentru a-si desfasura activitatea in comunitatile de romi, este acela de a contribui la imbunatatirea comunicarii intre autoritatile medicale si comunitatea de romi, precum si imbunatatirea situatiei comunitatilor de romi si a accesului acestora la serviciile sociale. Prin cunostintele pe care le dobandesc la cursul initial, mediatoarele devin capabile sa

mearga in comunitate si sa transmita informatii utile pentru romi. Astfel, mediatoarele sanitare contribuie decisiv la reducerea problemelor de sanatate sau sociale in general ale membrilor comunitatilor de romi, prin faptul ca ii informeaza corect si le arata cum, unde si de la cine pot primi ajutor.

Cursurile de formare continua au rolul de a aprofunda cunostintele dobandite de mediatoarele sanitare la cursul de formare initiala. Pana in prezent au fost organizate cursuri de formare continua pe urmatoarele teme: „Sanatatea reproducerii”, „Importanta consultantei prenatale”, „Drepturile copilului” si „Drepturile omului”. Pe langa elementele ce tin de domeniul medical, mediatoarele sunt pregatite si in sfera drepturile omului, pentru a putea sesiza astfel un act de discriminare atunci cand acesta are loc si pentru a sti unde trebuie sa mearga pentru a rezolva un astfel de caz. In special, in cadrul cursurilor de drepturile omului se pune accentul pe legislatia din domeniul sanitar, urmarindu-se astfel eliminarea cazurilor de discriminare din cadrul spitalelor, cabinetelor medicale etc, si imbunatatirea accesului la serviciile de sanatate pentru membrii etniei rome.

Tot in acest sens, Romani CRISS a organizat si **cursuri pentru medici**. Astfel de cursuri au avut in curricula subiecte precum *diversitatea culturala, traditiile si obiceiurile din cultura romani, care sunt problemele cadrelor medicale in lucrul cu comunitatile de romi*; abordarea unor astfel de subiecte urmareste imbunatatirea si consolidarea relatiei profesionale dintre medicii de familie si mediatoarele sanitare, dar si eliminarea prejudecatilor si stereotipurilor existente despre etnicia romi.

Cursuri de formare in domeniul drepturilor omului

Douazeci (20) de activisti romi au participat la un curs de formare in domeniul drepturilor omului. Cursul a avut ca obiective specifice prezentarea rolului monitorului local de drepturile omului, precum si oferirea instrumentelor pentru monitorizarea respectarii drepturilor omului in comunitatile de romi.

Au fost abordate tematici precum legislatia internationala si instrumente nationale de protectie a drepturilor omului si combatere a discriminarii, documentarea si monitorizarea cazurilor de incalcare a drepturilor omului in comunitatile de romi. In urma cursului, au fost selectati mai multi participanti pentru a lucra in calitate de monitori locali de drepturile omului

In perioada 13-16 aprilie si 16-19 aprilie, Romani CRISS si Institutul pentru Politici Publice au organizat cursul de formare *“Advocacy prin mecanisme adecvate pentru o reprezentare mai responsabila a intereselor romilor in Parlament”*. Cursul s-a adresat reprezentantilor organizatiilor neguvernamentale de romi, activistilor si tinerilor romi care se implica in promovarea intereselor minoritatii romilor din Romania. Principalele teme abordate au fost organizarea si functionarea Parlamentului; relatia Parlamentului cu societatea civila; procedura parlamentara; procedura votului nominal; votul uninominal. Cursul s-a desfasurat in cadrul proiectului cu acelasi nume, finantat de Balkan Trust for Democracy.

Rezultate obtinute:

- 141 de persoane formate ca mediatoare sanitare.
- 95 de mediatoare sanitare care au beneficiat de cursuri de formare continua.
- 20 activisti romi instruiti in domeniul drepturilor omului;
- 40 de activisti romi instruiti cu privire la metode de advocacy pentru o reprezentare responsabila a intereselor romilor in Parlamentul Romaniei;

7 medici instruiti cu privire la diversitatea culturala si imbunatatirea relatiei cu comunitatea de romi si mediatoarea sanitara. Cursul s-a desfasurat in parteneriat cu Centrul de Prefectiune in Domeniul Sanitar Bucuresti

Dezbateri

În 2008, Romani CRISS a continuat seria de dezbateri cu tinerii pe teme de drepturile omului. Dacă anul trecut dezbaterile au avut ca participanți studenți, anul acesta elevii de liceu au fost principalii participanți. Activitatea de dezbateri a beneficiat de experiența partenerului Romani CRISS, Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică.

De ce dezbateri? Prin confruntarea de argumente pro și contra se dezvoltă capacitatea participanților de a analiza problemele discutate și, prin procesul anterior de documentare, ajută la eliminarea prejudecăților și a stereotipurilor. Într-o dezbateri, participanții trebuie să folosească argumente susținute de dovezi, nu opinii.

Câteva dintre noțiunile dezbătute de elevi au fost: „Măsurile afirmative în domeniul educației pentru populația romă din România sunt justificate”; „Angajații infectați cu HIV/SIDA ar trebui să fie obligați să comunice statutul lor angajatorilor”; „Discursurile xenofobe ar trebui cenzurate”; „Casatoriile civile între persoane de același sex sunt justificate”; „Este justificată eliminarea însemnelor și simbolurilor religioase din școli”; „Biserica Ortodoxă Română ar trebui să recunoască robia romilor”; „Ar trebui ca statul român să mărească pachetul de beneficii acordat companiilor care angajează persoane cu dizabilități.”

Dezbaterile vor continua și în 2009.

Rezultate obținute:

- 1500 de elevi de liceu participanți la dezbateri despre teme din domeniul drepturilor omului;
- 25 de tineri implicați în concursul de eseuri pe teme de drepturile omului;

Activitățile au fost finanțate de Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

III. Rapoarte, studii, cercetari

Nivel national

Ordinul nr.1540/ 19.07.2007, privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi nu se implementează – Raport de cercetare

În decursul anului 2008, Romani CRISS și-a propus monitorizarea implementării Ordinului 1540/19.07/2007 în ceea ce privește formarea grupelor/claselor mixte la clasele I și a V-a și realizarea unui raport alternativ asupra implementării dispozițiilor ordinului.

Studiul a fost realizat pe baza datelor colectate corespunzătoare anului școlar 2007-2008.

Esanșionul cuprinde un număr de **134 de școli** din 9 județe ale României (Alba, Botoșani, Brașov, Dolj, Galați, Hunedoara, Iași, Neamț și Salaj), precum și în municipiul București.

După mediul de rezidență școlile din esanșion au fost distribuite echilibrat: 65 de unități școlare din mediul urban și 67 din mediul rural.

Concluziile studiului sunt îngrijorătoare:

- Ordinul 1540/19.07/2007 nu este cunoscut, fie de către întreg personalul școlii, fie doar de unele dintre cadrele didactice, inclusiv directorii de școală.
- Ordinul 1540/19.07/2007 nu se aplică în aproximativ 50% din totalul școlilor din esanșion, în aceste școli fiind prezentă segregarea școlară a elevilor romi la nivelul claselor a Ia și/sau a Va.
- Pentru majoritatea școlilor segregate nu izolarea comunităților de romi este cea care determină situația de separare școlară a romilor.
- 87% dintre școlile segregate nu dispun de transport școlar.

- In 18% din scolile segregate nu exista apa curenta in interiorul scolii. 57% dintre scolile segregate nu au incalzire centrala. 56% dintre scolile segregate nu au niciun laborator de specialitate. In 87% dintre scolile segregate nu exista cabinete medicale. In 37 % dintre scolile segregate nu exista biblioteca scolara. Starea mobilierului este nesatisfacatoare in jumatate dintre scolile segregate.
- In 67,5% dintre scolile segregate se intalnesc fenomenele de necalificare a cadrelor didactice si de navetism.
- In majoritatea scolilor cu clase segregate este semnalata prezenta fluctuataiei de personal in decursul ultimului an scolar.
- In scolile segregate fiecare al cincilea profesor este necalificat si 57% dintre profesori sunt navetisti.
- Fiecare al treilea cadru didactic din scolile segregate si-a schimbat locul de munca in decursul ultimului an scolar.
- Promovabilitate elevilor romi din scolile segregate la examenul de capacitate in anul scolar anterior a fost de 14%. In 28% dintre scolile segregate promovabilitatea la examenul de capacitate a fost de 0%.
- Singurul tip de concurs scolar la care participa elevii romi din scolile segregate si scolile cu clase segregate de romi este olimpiada de limba Romani.

Criteriile de repartizare a elevilor romi in clase, criteriile care conduc la segregare, sunt urmatoarele:

- ✓ Preferinta parintilor si/sau a elevilor
- ✓ Rezultatele scolare ale elevilor
- ✓ Frecventarea prealabila a gradinitei
- ✓ Teste scolare / teste de evaluare
- ✓ Repetentia si momentul inscrierii in scoala
- ✓ Repartizarea in functie de domiciliul elevului
- ✓ Repartizarea in functie de numele de familie

Raportul a fost realizat cu sprijinul UNICEF Romania.

Raport: „Nevoie de calitate si egalitate in educatie”. Interculturalitatea, o constanta in activitatea Romani CRISS

Pornind de la experienta proiectelor desfasurate anterior in domeniul educatiei, Romani CRISS considera ca, in strategia de crestere a calitatii invatamantului pentru grupurile minoritarilor romi, in conditii de prevenire a abandonului scolar, precum si de combatere a manifestarilor de segregare si discriminare, o prioritate o reprezinta educatia prescolara. Acesta este stadiul in care se dobandesc deprinderile de baza pentru integrarea in sistemul de invatamant, dar tot aici se manifesta si formele incipiente ale demotivarii copiilor (dar si a parintilor acestora) pentru continuarea studiilor, pentru acceptarea nivelului de educatie drept criteriu de valoare in societate, dar si drept argument pentru sansa afirmarii sociale.

Aceasta este justificarea pentru care Romani CRISS, in anul 2006, a elaborat proiectul “Nevoie de calitate si egalitate in educatie”. Pe parcursul celor 2 ani de derulare a proiectului, obiectivele de pornire au fost intelese mai clar si ajustate acolo unde trebuia astfel incat au fost concepute sa se desfasoare si alte activitati decat cele initiale. Au fost infiintate birouri de informare si consiliere scolară, gradinite estivale si interculturale, au avut loc activitati interculturale si cu caracter identitar, s-au organizat mese rotunde la care au participat actori publici din sistemul institutional.

In ultima parte a proiectului, eforturile s-au concentrat asupra activitatilor interculturale pentru stimularea comunicarii, a dezvoltarii acceptarii reciproce, a cultivarii si diversificarii canalelor de schimb cultural inca de la varste mici ale copiilor. In acest scop, au fost identificate si s-au incheiat parteneriate cu gradinite din zonele cu populatie mixta, afectate mai mult sau mai putin de fenomenul de segregare, furnizandu-se materiale si asistenta necesara organizarii de activitati interculturale.

Concluziile coordonatorilor acestui tip de actiuni la nivel local au evidentiat efectele pozitive care se inregistreaza la nivelul integrarii copiilor romi in viata scolara si, implicit, in societate, cat si la nivelul schimbarii mentalitatii copiilor neromi. De asemenea, implicarea parintilor la aceste activitati contribuie semnificativ la schimbarea mentalitatilor, inlaturarea suspiciunilor si demolarea stereotipurilor de atitudine reciproca.

Alte activitati interculturale au constat in organizarea de tabere interculturale (4 la numar), la care au participat 210 adolescenti romi, romani, maghiari si sasi – proaspat absolventi de gimnaziu si viitori colegi de liceu.

Raportul a fost realizat cu sprijinul financiar al Roma Education Fund.

Raport: „Mariajele timpurii in comunitatile de romi: stat de drept, autonomie culturala, drepturi individuale”

Raportul se vrea a fi, in primul rand, un instrument de lucru si un punct de pornire in discutiile despre acest subiect. El prezinta conceptul de „mariaj timpuriu” si descrie contextul actual in care se vorbeste despre acest fenomen, care au fost si care sunt modalitatile de abordare din partea mass-media, urmand ca apoi sa se imparta in doua parti mari, si anume: expunerea legislatiei nationale si internationale existente la ora actuala referitoare la mariajul timpuriu si prezentarea unor studii de caz in care s-a produs un mariaj timpuriu.

Cu acest raport care vine in completarea si continuarea altora publicate, Romani CRISS isi propune sa mai faca un pas in discutia despre mariajele timpurii din comunitatile de romi din Romania.

S-a incercat, pe de o parte, culegerea de informatii relevante despre subiect (definitii, aspecte legislative precum si responsabilitatea diferitelor actori sociali), iar pe de alta parte crearea unui cadru pentru o prima „luare la cunostinta” despre conflictul de valori dintre statul de drept, autonomie culturala si autonomia individuala, drepturile individuale (ale femeilor si ale copiilor).

Raportul a fost discutat in cadrul unei mese rotunde, la care au participat reprezentanti ai ONG-urilor rome si nerome din intreaga tara, parteneri ai acestora si personalitati din miscarea activista roma. Scopul a fost acela de a identifica posibile solutii pentru incetarea/prevenirea acestor practici, de a obtine recomandari din partea participantilor, pentru a imbunatati raportul, cat si de a agree asupra unor principii comune de interventie in asemenea cazuri.

Atat raportul cat si dezbaterea (ale carei concluzii au fost incluse in forma finala a raportului) au fost considerate necesare avand in vedere ca ceea ce lipseste referitor la acest fenomen este informatia corecta precum si discutia intr-un cadru formal.

Raportul a fost realizat cu sprijinul financiar al UNICEF Romania.

Alte materiale informative distribuite in comunitati:

- Revista sastipen - In anul 2008 Departamentul Acces la Sanatate al Romani CRISS a publicat trei numere ale revistei Sastipen dedicate mediatoarelor sanitare (2400 de exemplare); numarul doi al revistei a prezentat Standardul Ocupational al Mediatorului Sanitar aprobat de Consiliul National pentru Formarea Profesionala a Adultilor in decembrie 2007. Revista s-a realizat cu sprijinul financiar al CCFD si Ministerul Afacerilor Externe - Franta.
- 500 de brosururi „Dreptul la sanatate” *Ma afecteaza si pe mine? De ce ar trebui sa imi cunosc drepturile? Cum stiu daca am fost discriminat?”*.
- 2000 de pliante de informare despre masurile afirmative in educatie pentru romi.
- 1600 de pliante –privind importanta actelor de identitate.
- 9600 de fluturasi privind importanta actelor de identitate.

Nivel international

Raport catre Consiliul ONU pentru Drepturile Omului – Universal Periodic Review (2005-2007)

In februarie 2008, Romani CRISS a transmis catre Consiliul pentru Drepturile Omului din cadrul Natiunilor Unite – in contextul Universal Periodic Review privind Romania - un raport privind situatia drepturilor romilor din Romania.

Raportul include o scurta prezentare a starii de fapt din Romania, cu privire la antidiscriminare si prezentari succinte din perspectiva administrarii justitiei, a abuzului reprezentantilor fortelor de ordine, a folosirii fortei disproportionate si a armelor de foc in comunitatile de romi (precizand si cazurile de tortura si violenta), a mecanismelor de asigurare a impunitatii, a respectarii dreptului la educatie, sanatate si locuire si a discursului rasist.

Raportul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului a inclus recomandari ale ONG-urilor din Romania cu privire la prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de abuz al oficialilor responsabili cu aplicarea legii asupra romilor, in special al abuzului politiei in comunitatilor de romi.

Urmatoarele state membre - China, Regatul Unit al Marii Britanii, Angola, Franta, Irlanda, Bangladesh, Guatemala, Filipine, Germania, Japonia, Chile, Olanda, Brazilia, Canada, Algeria, Tunisia - au atras atentia asupra problemelor in ceea ce priveste accesul la educatie al romilor din Romania, accesul acestora la locuire, la piata muncii si la serviciile de sanatate.

Raport catre ONU: Romani CRISS si Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE)

In parteneriat cu Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE), s-a transmis in atentia Inaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului un raport privind cazuri de evacuare si evacuare fortata care duc la segregare rasiala in mai multe localitati din Romania.

Organizatiile semnatare si-au manifestat ingrijorarea fata de faptul ca toate cazurile prezentate in raport indica un model de practica de evacuari fortate ale romilor, care au condus la segregarea rezidentiala a acestora in mai multe localitati din Romania. Organizatiile au solicitat autoritatilor, in contextul Universal Periodic Review, sa ia masuri pentru rezolvarea cazurilor semnalate in raport si pentru imbunatatirea cadrului legislativ, in vederea incetarii practicii evacuarilor fortate.

Raport de documentare: Securitate a la Italiana

Romani CRISS, Alianta Civica a Romilor din Romania, Open Society Institute, Centrul pentru Drepturi de Locuire si Evacuari si Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) au intreprins o vizita de documentare directa in Italia, cu privire la situatia drepturilor omului, in contextul actelor de violenta asupra romilor din taberele de migranti.

Echipa a derulat interviuri cu aproximativ 100 de persoane de etnie roma care locuiesc in tabere de romi oficiale si neoficiale din Roma, Napoli, Florenta, Brescia, Milano si Torino.

Raportul realizat, "Securitate a la Italiana: Amprentare, violenta extrema si hartuire ale romilor din Italia", include informatii si analize cu privire la migrarea romilor in cadrul Uniunii Europene, schimbarile in climatul politic din Italia, incepand cu alegerile din aprilie 2008, aspectele legislative si atitudinile politice fata de romi sub noul guvern, nivelurile crescute ale abuzurilor politiei si tratamentul necorespunzator fata de romi si lipsa condamnarii si a inculparii de catre Guvernul Italiei a actelor de violenta extrema si discriminare fata de romi ale actorilor nestatali.

Hate Crime Report OSCE

In contextul in care ODIHR realiza varianta actualizata a publicatiei "*Hate Crimes in the OSCE Region: Incidents and Responses*", Romani CRISS a contribuit prin oferirea informatiilor legate de crimele motivate rasial identificate in Romania, in 2007.

Romani CRISS a semnalat existenta discursului public rasial, exemplificand prin cazuri identificate: Traian Basescu, Presedintele Romaniei, Vasile Dancu, fost ministru si senator si Calin Popescu Tariceanu, fostul Prim Ministru al Romaniei. Alte puncte mentionate au fost legate de discursul rasial in mass media, manifestarile rasiale din mediul on-line, precum si cazurile de abuz al oficialilor responsabili cu aplicarea legii.

Vizita de documentare privind situatia imigrantilor de etnie roma din Franta

Vizita de documentare asupra situatiei imigrantilor romani de etnie roma din Franta, in special din imprejurimile Parisului, s-a desfasurat in perioada 25 martie – 4 aprilie 2008 si a fost sustinuta de Comitetul Catolic pentru Combaterea Foametei si pentru Dezvoltare (CCFD).

Obiectivul vizitei a fost realizarea unei documentari independente a situatiei respectarii dreptului la libera circulatie, dupa cum este protejat de legislatia comunitara si internationala, precum si despre eforturile autoritatilor locale de incluziune sociala in ce priveste romii din Romania aflati pe teritoriul Frantei. Acest demers poate sa serveasca diferitilor actori sociali din Romania si Franta, precum si institutiilor europene.

Vizita de documentare s-a inscris in seria de preocupari ale Romani CRISS privind imigrarea, respectiv libera circulatie a cetatenilor romani de etnie roma in Franta, precum si repatrierea acestora. In acest context, Romani CRISS a avut o serie de initiative, intre care pot fi amintite urmatoarele:

- Documentarea repatrierii romilor din Germania in Romania, ca urmare a acordului bilateral de repatriere dintre Guvernele Romaniei si cel al Germaniei (1993);
- Documentarea repatrierii romilor din Polonia in Romania rezultata in raportul: *Solicitarea de azil si alterantivele sale: cazul romilor, cetateni romani de pe teritoriul Poloniei, 1999 – 2000*;
- Documentarea repatrierii cetatenilor romani de etnie roma din Elvetia in baza acordului de readmisie dintre Romania si Elvetia si a ordonantelor Guvernului Romaniei nr 112/2001 si 119/2002 rezultata in raportul: *Situatia cetatenilor romani in alte state: cazul romilor repatriati din Elvetia (2002)*;
- “*Cazul cetatenilor romani in alte state: Cazul romilor din Franta*” - raportul delegatiei asociatiilor de romi din Romania (Romani CRISS si Aven Amentza) privind monitorizarea campusurilor din Ille de France – Paris, Lyon, Lille si imprejurimi, 13-20 ianuarie 2003;
- Documentarea situatiei minorilor neinsotiti aflati pe teritoriul altor state si realizarea unei dezbateri pe aceeaasi tema, rezultata in raportul “*Protectia minorilor, cetateni romani, neinsotiti aflati in alte state*” (2005-2006);
- Documentarea situatiei din campusurile din Italia in care traiesc romi din Romania rezultata in raportul “*Securitate a la Italiana: Amprentare, violenta extrema si hartuire ale romilor din Italia*” (2008);

Raport: Cartea neagra a discriminarii pe piata muncii din Romania

Romani CRISS este partenerul Centrului de Sociologie Urbana si Regionala - CURS, Bucuresti, alaturi de Institutul National de Cercetare Stiintifica in Domeniul Muncii si Protectiei Sociale, Bucuresti si al Universitatii Alexandru Ioan Cuza din Iasi in cadrul proiectului „**Discriminare, descurajare si defavorizare pe piata muncii. Implicatii asupra utilizarii si dezvoltarii capitalului uman in Romania**”, care dureaza pana in 2010. In contextul acestui proiect, Romani CRISS va elabora raportul „**Cartea neagra a discriminarii pe piata muncii in Romania**”, care va include analiza cadrului conceptual, realizarea studiilor de caz cu persoane supuse discriminarii la angajare, respectiv someri si persoane inactivate din punct de vedere economic care provin din cadrul grupurilor defavorizate, identificare de bune practici pentru prevenirea si combaterea discriminarii la angajare la nivel international, analiza cadrului institutional de prevenire, control si combatere a actelor de discriminare, selectarea ocupatiilor si analiza de continut asupra anunturilor de angajare din presa centrala si locala.

Revizuirea Ordinului 619/2002 de functionare a mediatorilor sanitari

In anul 2008 au avut loc un numar de 6 intalniri ale Comisiei Ministeriale pentru Romi a Ministerului Sanatatii. Romani CRISS este membru permanent al acestei comisii. Organizatia a incercat sa aduca membrii retelei de centre regionale (organizatii ale romilor) de sustinere si monitorizare a mediatoarelor sanitare la fiecare intalnire.

Astfel, in parteneriat cu cele 8 centre regionale, Romani CRISS a propus, in sedinta din data de 15 februarie, revizuirea ordinului 619/2002 de functionare a mediatorilor sanitari. Principalele puncte schimbate, in consultare cu Ministerul Sanatatii Publice, in noua versiune a ordinului sunt:

- schimbarea contractului de munca al mediatorilor din contracte pe perioada determinata in contracte pe perioada nedeterminata;
- modificari aduse procesului de selectie a mediatoarelor sanitare, conform standardelor cerute;
- corelarea limbajului ordinului cu standardul ocupational pe mediatorii sanitari, aprobat de Consiliul National pentru Formarea Profesionala a Adultilor (CNFPA);
- introducerea de anexe metodologice ca instrumente pentru aplicarea prevederilor ordinului 619/2002;

Comisia ministeriala a anuntat ca toate modificarile propuse de Romani CRISS vor fi suspendate dezbaterii publice pe pagina de web a ministerului, cat si spre consultarea diferitelor directii din cadrul institutiei. Singura modificare ce nu a putut trece de discutiile comisiei ministeriale este schimbarea perioadei de incheiere a contractului de munca pentru mediatorii sanitari pe perioada nedeterminata.

In cadrul cursului de formare de la Iasi a fost introdusa si noua curricula de formare a mediatorilor sanitari. Schimbarile aduse s-au reflectat in durata cursului (care acum dureaza 3 zile si jumatate), introducerea unor noi sesiuni (drepturile omului, notiuni de baza in ceea ce priveste discriminarea, toleranta pentru diversitatea culturala dintre romi).

Pe langa aceste modificari, s-a mai propus elaborarea si adoptarea unui plan de masuri al Ministerului Sanatatii pentru actiune in comunitatile de romi din Romania, conform Strategiei de Imbunatatire a Situatiei Romilor din Romania (HG 430/2001).

S-a prelungit Acordul intre Ministerul Sanatatii, OSCE/ODIHR – CPRSI si Romani CRISS privind accesul comunitatilor de romi la serviciile de sanatate

In luna mai 2008, Romani CRISS a dat startul procesului de **prelungire a Acordului** dintre Ministerul Sanatatii Publice, OSCE/ODIHR-Punctul de Contact pentru Romi si Sinti si Romani CRISS, privind accesul comunitatilor de romi la serviciile de sanatate din Romania.

In luna iulie, acordul stabilit prima data in 2001 si prelungit in 2005, a fost **reinnoit**, pecetluindu-se astfel relatia de colaborare dintre cele trei institutii pentru imbunatatirea situatiei romilor, in contextul dat de politicile nationale pentru romi, cat si de recomandarile europene.

Romani CRISS solicita, in continuare, necesitatea unui invatamant fara segregare

In 21 iulie 2008, in Bucuresti, s-a desfasurat masa rotunda cu tema *“Desegregarea scolara - factor important in cresterea calitatii invatamantului”*. Scopul acestei intalniri a fost consultarea organizatiilor de romi privind fenomenul de segregare scolara si gasirea unei abordari comune a modalitatilor de desegregare.

La intalnire au participat organizatii neguvernamentale romi si nerome care activeaza in domeniul educatiei si/ sau drepturilor omului, reprezentanti ai CNCD, UNICEF, ai Centrului de Cultura a Romilor, Roma Education Fund, consilieri din cadrul birourilor de informare si consiliere, monitori de drepturile omului.

Intalnirea s-a dorit a fi prima dintr-o serie de discutii privind desegregarea scolara ca mijloc de imbunatatire a calitatii educatiei pentru elevii romi. Deoarece este nevoie de o coordonare a actiunilor privind desegregarea scolara, trebuie sa fie cunoscute viziunile tuturor organizatiilor implicate in actiuni privind imbunatatirea calitatii educatiei pentru elevii de etnie roma.

Acest eveniment a fost organizat cu sprijinul UNICEF Romania si Roma Education Fund, Budapesta.

Pe scurt:

- Romani CRISS a primit vizita delegatiei Ministerului Sanatatii din Ucraina;
- Kiev – participare la conferinta de lansare a programului de mediere sanitara in Ucraina;
- Odessa – participarea a doua formatoare din reseaua Romani CRISS la primul curs de formare de mediatoare sanitare din Ucraina;
- Conferinta Lyon – „Situatia romilor din Europa”. Participarea la conferinta de la Lyon a presupus prezentarea unui material despre populatia roma din Romania, despre situatia comunitatilor in ceea ce priveste sanatatea, educatia, locurile de munca, etc.

V. Retele si parteneriate

Reteaua Romani CRISS de Centre regionale de sustinere si monitorizare a activitatii mediatorilor sanitari

In 2008, Romani CRISS a continuat activitatile de intarire a retelelor de lucru. Astfel, Departamentul Acces la Sanatate a organizat doua intalniri ale centrelor regionale de sustinere si monitorizare a activitatii mediatoarelor sanitare.

Prima intalnire a centrelor a avut loc in luna mai 2008. Pe agenda s-au regasit urmatoarele subiecte: incheierea contractelor pe anul 2008 si metodologia de monitorizare si sustinere a activitatii mediatoarelor sanitare

In luna noiembrie a fost organizata cea de-a doua intalnire a centrelor regionale la care s-au intrunit reprezentantii organizatiilor care sunt responsabile cu monitorizarea si sustinerea mediatorilor sanitari. Acestia au avut la dispozitie doua zile in care au discutat despre situatia mediatoarelor din judetele arundate fiecaruia, despre procesul de descentralizare care a inceput deja sa se produca si care va afecta intreg sistemul sanitar, inclusiv mediatorii. A fost elaborat si un plan de advocacy referitor la „Descentralizarea sistemului de mediere sanitara” din Romania, care a urmarit definirea problemei si identificarea de solutii.

Centrele regionale Romani CRISS de monitorizare a activitatii mediatorilor sanitari s-au implicat activ in organizarea cursurilor de formare de baza si continua a mediatoarelor sanitare si a meselor rotunde cu autoritatile locale si partenerii de lucru ai mediatorilor.

De-a lungul anului 2008, centrele au participat la intalnirile lunare ale mediatorilor sanitari romi cu coordonatorul/coordonatoarea din cadrul Directiilor de Sanatate Publica.

Premii pentru mediatorii sanitari

Romani CRISS a acordat, pentru al doilea an consecutiv, din resurse proprii, diplome si premii mediatoarelor sanitare.

Anul acesta, categoriile pentru care s-au acordat premii au fost: „Cea mai implicata mediatoare”, „Premiul pentru apararea drepturilor omului”, „Cel mai cooperant ASP”, „Voluntariat”, „Cea mai buna colaborare cu medicul de familie”, „Cea mai neserioasa mediatoare” si „Tanar model de mediatoare sanitara”. Procesul de selectie al mediatoarelor a fost realizat prin intermediul centrelor regionale de sustinere si monitorizare a activitatii mediatorilor sanitari, care au propus pentru fiecare categorie in parte mediatoare care s-au remarcat sau nu in timpul monitorizarilor din teren.

Romani CRISS doreste sa faca o traditie din acordarea acestor premii si va continua sa premieze mediatorii in fiecare an.

Grup de lucru „Evaluarea programului de mediere sanitara” (septembrie - decembrie)

Incepand cu luna septembrie a anului 2008, Romani CRISS a gazduit Grupul de lucru pentru „Evaluarea programului de mediere sanitara”. Intalnirile de lucru pentru acest grup au fost organizate lunar pana in luna decembrie a anului 2008, avand ca participanti o serie de actori relevanti pentru tematica si cu experienta in implementarea si evaluarea programului.

Obiectivele grupului de lucru sunt:

- de a analiza programul de mediere sanitara, urmarind ce este mediatorul sanitar acum in comparatie cu „programarea” initiala din anii 1996-1997;
- de a elabora o metodologie de evaluare de proiecte de actiune in comunitatile de romi pornind de la mediatorul sanitar;
- de a clarifica interesele diferitilor actori implicati in derularea proiectului;
- de a analiza dintr-o perspectiva critica continutul manualelor pentru mediatorii sanitari in special cu accent pe dimensiunea culturala si pe cea a planificarii familiale;
- de a evalua cantitativ impactul muncii mediatorilor sanitari asupra starii de sanatate in comunitatile de romi;
- de a evalua acordul de cooperare dintre Ministerul Sanatatii, OSCE/ODIHR - Punctul de Contact pentru Romi si Sinti, Romani CRISS;
- de a elabora un document de politica in domeniul accesului la sanatate al comunitatilor de romi, document ce va servi atat institutiilor de stat cat si ONG-urilor;

La sfarsitul anului 2008, Romani CRISS a elaborat o adresa care a fost trimisa in numele grupului de lucru pentru evaluarea programului de mediere sanitara, catre Organizatia Freudentberg, Weinheim din Germania, solicitand prezenta doamnei Pia Gerber (director adjunct al organizatiei germane) in vederea organizarii unui training pe metode de evaluare pentru membrii grupului de lucru. Obiectivele trainingului sunt: invatarea membrilor grupului cum se face autoevaluarea de program, cum se face audit-ul organizational al propriului program si dobandirea capacitatii de a face audit la nivelul ministerului sanatatii pe programul de mediere sanitara.

Reteaua Romani CRISS de monitori locali de drepturile omului

In anul 2002 s-a constituit pentru prima oara in Romania o retea de monitorizare pentru combaterea discriminarii fata de romi. Aceasta initiativa a apartinut organizatiei Romani CRISS. Reteaua este unica in Europa si, in prezent, include organizatiile Sanse Egale, Romii in Europa, TRUST, O Del Amenca, Romii Romascani.

Dupa trei ani de functionare si dezvoltare a capacitatii monitorilor in vederea utilizarii sistemului legal intern si international, Romani CRISS si-a concentrat atentia asupra documentarii cazurilor de discriminare, abuz sau violenta in domenii specifice de actiune precum educatie, locuinte si sanatate.

In 2008, Romani CRISS a dorit extinderea retelei, prin formarea unui grup de activisti romi in domeniul drepturilor omului si al activitatii monitorului local de drepturile omului. La curs au participat si trei tineri care lucreaza in cadrul Centrului National al Romilor din Republica Moldova.

Unul dintre rolurile monitorului local de drepturile omului este identificarea si documentarea cazurilor de discriminare.

Reteaua ENAR Romania - Romani CRISS- Coordonarea Nationala

ENAR - European Network against Racism este o retea europeana care lupta pentru combaterea discriminarii si promovarea diversitatii si egalitatii de sanse pentru toti, precum si pentru protectia valorilor societatii democratice, drepturilor omului si statului de drept. Romani CRISS asigura, incepand cu luna mai 2008, pe o

perioada de 3 ani, secretariatul rețelei ENAR Romania, reprezentând Coordonarea Natională. Un membru al Romani CRISS a fost desemnat Board member de către ENAR Romania, pe care o reprezintă la nivel european.

Reteaua Romanian women lobby

Romani CRISS este membră a Romanian Women's Lobby, o rețea de organizații care militează pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați. Mai multe informații sunt disponibile la: www.dearnetwork.ro, www.womenlobby.org.

Reteaua antidiscriminare

Romani CRISS face parte din Coaliția Antidiscriminare alcătuit din următoarele organizații: Centrul de Resurse Juridice, ACCEPT, Liga ProEuropa, Institutul pentru Politici Publice, Apador CH, Fundația pentru o Societate Deschisă, Centrul Parteneriat pentru Egalitate.

VI. Campanii/ Activism voluntar

National

Dezbateri cu elevii de liceu. Exista formule magice pentru combaterea discriminării?

Exista vreo rețeta pentru ca un proiect să producă o reacție împotriva discriminării sau rasismului? Exista vreo soluție pentru a te imagina în fața unui trotuar pe care nu poți să îl urci, într-o clasă în care ești pus în ultima bancă sau când ești evitat la angajare pentru că ai altă orientare sexuală decât a majorității? Nu există formule magice și soluții simple, dar toate încercările sunt mai bune decât indiferența, respingerea problemelor ca inexistente sau falsă toleranță.

În 2008, Romani CRISS în parteneriat cu Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică (ARDOR) au desfășurat 30 de dezbateri publice în licee din toată țara, o serie de 6 campionate regionale și o competiție națională de dezbateri pe teme de nediscriminare cu referire la minoritatea romă, infectarea cu HIV/SIDA, minoritatea LGBT, libertatea de exprimare, etc.

În competițiile de debate, două echipe se "confruntă" cu argumente pro și contra, pe teme asupra cărora persoane mediu informate pot avea păreri contrare. Un juriu acordă castig de cauză echipei care a fost mai bine documentată, mai convingătoare și mai hotărâtă în pledoaria ei.

Peste 1500 de tineri au fost implicați în activitățile de dezbateri, iar publicul larg a avut acces la o campanie online de sensibilizare privind discriminarea, postată pe site-uri accesate frecvent de tineri.

DiversiFest

Ce-a fost DiversiFestul? Un eveniment care a plecat de la datele statistice recente despre opinia publică cu referire la minorități. Potrivit Barometrului de Opinie Publică din octombrie 2007, realizat de Fundația Soros-Romania, jumătate din populația României nu dorește să aibă vecini de etnie romă, iar "proportia celor care îi includ pe homosexuali în categoria vecinilor indezirabili (60%) este apropiată de cea a persoanelor care nu își doresc vecini alcoolici (67%) sau care sunt dependenți de droguri (72%). Este surprinzător și numărul mare al celor care se referă la categoria persoanelor care au HIV/SIDA (42%)"

Ce a dorit DiversiFest? Sa invite oamenii sa afle mai multe, sa cunoasca si sa gandeasca, sa vada si sa auda despre si alaturi de minoritatile din Romania si/sau grupurile dezavantajate – romi, evrei, maghiari, albanezi, refugiati, macedoneni, comunitatea LGBT, persoane infectate cu HIV/SIDA, persoane cu dizabilitati, copii, femei. S-au intalnit cu totii, Romani CRISS, ARDOR, alaturi de alte 27 de organizatii, institutii si ambasade, timp de o zi, intr-un parc din Bucuresti si au participat la: concerte in aer liber ale artistilor de la Gloria, Sarmalele Reci, Amaro Del, Vita de Vie si Connect-R, fiecare cu un mesaj pro diversitate si interculturalitate; o biblioteca adhoc cu materiale despre minoritatile si grupurile dezavantajate din Romania; expozitie si parada de produse de vestimentatie si accesorii africane; dansuri populare; expozitie de fotografii si portrete; proiectie de fotografii, filme si sporturi antidiscriminare si despre diversitate culturala; concurs de graffiti; rasismometrul.

Rasismometrul in campania FDAD

Romani CRISS a adus “Rasismometrul” la Timisoara, fiind una dintre activitatile desfasurate in campania “Pentru diversitate. Impotriva discriminarii” initiata de Comisia Europeana. Campania a inclus in 2008 o caravana a antidiscriminarii care a ajuns in 10 tari, printre care si Romania, cu doua opriri: la Alba Iulia si in Timisoara. Una dintre cele mai dificile operatii la care trebuie sa ne supunem in calitate de cetateni europeni este eliberarea de rasism. Pentru un tratament just este nevoie, insa, de un diagnostic corect. Cetatenii orasului de pe Bega au avut ocazia sa isi testeze sanatatea civica si sa afle rezultatele consultatiei cu rasismometrul, la fel cum s-a intamplat si anul trecut cu locuitorii din Bucuresti, Craiova si Brasov.

Pentru cei suferinzi de “stres rasial”, retetele au recomandat: “Cura de bai de soare de cel putin o saptamana. Expunerea la soare se va face gradual.....In timpul plajei se recomanda sa evitati sa va ganditi la serviciu, casa, familie, copii, fotbal, bani. La epuizarea curei.....priviti cu atentie zona de contact dintre pielea bronzata si pielea alba, neatinsa de soare si raspundeti la intrebarea: Ce are una cu cealalta?”. Ca tratament, pacientii au trebuit sa citeasca brosură “Noi suntem romani. Si ei?” si sa utilizeze frecvent diverse materiale informative.

Saptamana Europeana de Vaccinare - 21-27 aprilie 2008

Romani CRISS a facut parte din grupul de lucru la nivel national care a organizat Saptamana Europeana de Vaccinare. Este al doilea an in care se desfasoara acest eveniment, prin parteneriatul dintre Ministerul Sanatatii prin reseaua de institute de sanatate publica, UNICEF, Organizatia Mondiala a Sanatatii, Centrul pentru Prevenirea si Combaterea Bolilor Transmisibile, Crucea Rosie si Romani CRISS

20 februarie – Dezrobirea romilor din Romania

Cu ocazia zilei de 20 februarie, data care marcheaza dezrobirea romilor din Romania, Centrul Romilor „Amare Rromentza”, Alianta Civica a Romilor din Romania si Romani CRISS, cu sprijinul Roma Education Fund – Budapesta au organizat la Muzeul Taranului Roman ***Celebrarea dezrobirii romilor***.

Prima atestare documentara a robiei romilor pe teritoriul romanesc dateaza din 3 octombrie 1385. La acea data, domnitorul Dan Voda confirma dania de „40 salase de atigani“ daruiti Manastirii Vodita de catre domnitorul Vladislav, cu aproximativ 20 de ani inainte. Cinci sute de ani mai tarziu incep eliberarile succesive ale robilor romi din Tarile Romanesti.

20 februarie rememoreaza adoptarea ultimului act oficial al acestui indelungat si dificil proces de emancipare a romilor: la 20 februarie 1856, “*Legiuirea pentru emanciparea tuturor tiganilor din Principatul Tarii Romanesti*” elibera ultima categorie de robi, cei ai particularilor, acordandu-se despagubiri fostilor proprietari. In data de 20 februarie 2008 s-au implinit 152 de ani de cand romii deveneau liberi.

8 aprilie - Ziua Internationala a Romilor. *Un tanar rom in trupa Amaro Del*

Cu ocazia Zilei Internationale a Romilor, Romani CRISS a organizat o serie de evenimente pentru a marca importanta acestei date. Ideea sarbatorii Zilei Internationale a Romilor s-a concretizat intr-un proiect comun Romani CRISS – Amaro Del de selectie a unui tanar percutonist rom care sa cante impreuna cu Amaro Del la concertele din Romania. Tanarul rom a cantat pentru prima data cu faimoasa trupa de artisti din Serbia, in ropotele repetate de aplauze ale publicului, la concertul inaugural din data de 6 aprilie. *“Credem ca e mai bine sa cantam cu un tanar viitor mare muzician din Romania. In felul acesta contribuim si mai activ la mentinerea vie a culturii romani si la imbogatirea acesteia”* spune Branko, liderul trupei. Decizia a fost luata in interiorul trupei si este un tribut natural adus mediului cultural din care Amaro Del isi trage inspiratia artistica.

In data de 7 aprilie, Romani CRISS, cu sprijinul si participarea Ambasadei Statelor Unite ale Americii la Bucuresti, a organizat receptia deja traditionala cu ocazia Zilei Internationale a Romilor. Cu acest prilej, Excelenta Sa, dl. Nicholas F. Taubman, Ambasadorul Statelor Unite ale Americii la Bucuresti a declarat: *„Aceasta zi este o ocazie excelenta pentru a sarbatori contributia romilor in societate si pentru a recunoaste traditiile culturii romilor. In acelasi timp este un moment de reflectie asupra problemelor care continua sa afecteze comunitatea de romi: discriminare, saracie si lipsa de acces adecvat la educatie si angajare”*. Cu acelasi prilej, organizatia Romani CRISS a sarbatorit implinirea a 15 ani de activitate.

Ziua de 8 aprilie, sarbatorita prin selectia tanarului rom, concertele si receptia au fost promovate prin participare la 4 emisiuni TV: Duminica in familie (Antena 1), Happy hour (Pro TV), Neatza cu Razvan si Dani (Antena 1) si Trezirea la Apel (TVR1). De asemenea, emisiunea Convietuiri (TVR1) a prezentat un reportaj amplu.

10 decembrie 2008

In data de 10 decembrie 2008, de Ziua Internationala a Drepturilor Omului, s-a organizat dezbaterile *“Bilantul situatiei drepturilor omului in 2008”*, continuand initiavele similare din 2006 si 2007. La eveniment au participat organizatii neguvernamentale, reprezentanti ai institutiilor publice (Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Internelor si Reformei Administrative), jurnalisti.

Concluziile intalnirii au fost ca, indiferent de domeniul in care lucreaza ONG-urile, de grupul caruia ne adresam, nu trebuie sa uitam ca ne asteapta o perioada dificila. Daca pana acum, la presiunea aderarii Romaniei in UE s-au adoptat legi favorabile antidiscriminarii, daca luam exemplul tarilor deja membre UE de peste 5 ani, observam ca situatia s-a inrautatit dupa aderare. ONG-urile nu isi pot permite perioade de relaxare. A treia concluzie a fost ca este nevoie de o coalizare mai puternica a societatii civile.

Campanii –International

Protestul tacerii fata de Italia si Romania in problema romilor

Ca urmare a raportului de documentare *“Securitate a la Italiana”* realizat in urma vizitei unei delegatii de 10 reprezentanti ai organizatiilor de romi si de drepturile omului din tarile europene, in perioada 25-29 mai 2008, dar mai ales ca urmare a actiunilor rasiste si xenofobe indreptate impotriva romilor din Italia si a reactiilor autoritatilor italiene si romane in aceste cazuri, organizatiile de romi din Romania au protestat in fata Ambasadei Italiei din Bucuresti in data de 3 iunie 2008.

Actiunea s-a desfasurat simultan cu un protest al organizatiilor rome din Spania, organizat in fata Ambasadei Italiei din Madrid.

Protestul tacerii din iunie a reprezentat inca o modalitate de a solicita guvernului italian sa puna capat cu fermitate actiunilor rasiste indreptate impotriva romilor si sa adopte politici comprehensive de combatere a xenofobiei, rasismului si excluziunii sociale.

Scrisori de protest fata de Italia si Romania in problema romilor

Protestul tacerii a continuat prin alte forme de protest: scrisorile. Din seria de scrisori de protest mentionam doua:

Iunie 2008 - Romani CRISS, alaturi de alte organizatii de drepturile omului si persoane fizice, au transmis o scrisoare de protest fata de numeroasele atacuri extremiste indreptate impotriva romilor pe teritoriul Italiei, cat si fata de lipsa de reactie din partea autoritatilor romane si italiene care sa condamne si sa sanctioneze ferm actiunile de sorginte fascista si violentele impotriva romilor. Scrisoarea s-a depus la Ambasada Italiei din Romania si s-a transmis catre Consiliul European, OSCE, ONU, Parlamentul European, Comisia Europeana, Ministerul Afacerilor Externe si Cabinetul Primului Ministru al Romaniei.

Iulie 2008 - in contextul informatiilor din presa despre implicarea organizatiei Crucea Rosie in recensamantul romilor din Italia, Romani CRISS s-a adresat Crucii Rosii din Italia, solicitandu-i sa nu se implice in amprentare si sa condamne actiunile rasiste ale ministerului italian de interne, tinand cont de mandatul de organizatie umanitara al Crucii Rosii. Raspunsul oficial al organizatiei a fost ca ei realizeaza un recensamant in tabere indiferent de etnia sau nationalitatea locuitorilor acestora, cu scopul de a evalua starea de sanatate, sociala si conditiile de trai. De asemenea, Crucea Rosie a subliniat ca datele personale colectate de ei sunt confidentiale si folosite doar de Crucea Rosie si ca, intr-o perioada marcata de tensiuni, Crucea Rosie din Italia vrea sa actioneze ca un "mediator cultural".

Pune-ti amprenta – campanie TV

In perioada 11 -15 iulie 2008, Realitatea TV in parteneriat cu Romani CRISS, Agentia de Monitorizare a Presei-"Academia Catavencu" si Agentia de Dezvoltare Comunitara "Impreuna" au organizat campania "Pune-ti Amprenta".

Campania s-a dorit a fi o actiune civica de amprentare voluntara, la care au fost invitati si incurajati sa participe cetateni de orice etnie. Prin punerea amprentei, cetateanul isi exprima dezacordul privind amprentarea nomazilor de pe teritoriul Italiei si exprima un gest de solidaritate cu nomazii.

Scopul acestei campanii a fost de a sensibiliza opinia publica fata de situatia romanilor si, in special, a romilor, principalii vizati de masura guvernului italian de amprentare fortata a tuturor nomazilor de pe teritoriul Italiei. In plus, actiunea a urmarit obtinerea unei reactii concrete din partea autoritatilor romane fata de aceasta masura luata de Guvernul Italian.

Campania s-a desfasurat timp de 5 zile in fata zidului Realitatii TV, amplasat in fata Teatrului National Bucuresti. Amprentarea s-a realizat cu ajutorul promoterilor din organizatiile partenere. Realitatea TV transmitea live de la "zidul realitatii" la fiecare jurnal de stiri, cat si in emisiunile *Fabrica*, *Deschide lumea*, *Realitatea Zilei* si *Realitatea te priveste*. Telespectatorii erau invitati sa vina la zidul realitatii si sa scrie un mesaj pe zid privind opinia lor referitoare la decizia Guvernului Italian de a amprenta nomazii. Ampretele nu s-au colectat doar in Bucuresti, ci si in orasele Cluj si Brasov, si a fost sustinuta de corespondentii locali ai Realitatii TV si de promoterii din organizatiile neguvernamentale de la nivel local si in Italia. Pe langa transmisiunile in direct, campania a fost sustinuta si de invitati de notorietate.

Declaratia ONG-urilor rome cu ocazia Summitului de la Bruxelles

Peste 70 de organizatii si persoane din Europa si America de Nord sustin declaratia unui grup de organizatii neguvernamentale rome elaborata cu ocazia summitului pe problemele romilor care a avut loc in luna septembrie, 2008, la Brussels.

Declaratia porneste de la premisa ca s-a creat un precedent de catre Comisia Europeana in incalcarea flagranta a standardelor Uniunii Europene de drepturile omului si ca nu s-a reusit combaterea ferma si sanctionarea actiunilor recente impotriva romilor din Italia deoarece CE a declarat: "autoritatile italiene au demonstrat, la inceputul lunii august, ca nu a fost incalcat niciunul dintre principiile UE referitoare la protectia drepturilor omului si la nediscriminare".

Prin intermediul declaratiei, organizatiile care o sustin solicita, succint, urmatoarele:

- 1) adoptarea unei strategii cadru pentru imbunatatirea situatiei romilor la nivelul Comisiei Europene;
- 2) infiintarea unei structuri de coordonare dedicata, finantata, pe termen lung, pentru sprijinul romilor la nivelul Comisiei Europene, care sa fie capabila sa asigure coerenta si eficacitate politicilor Comisiei;

- 3) dezvoltarea unor mecanisme eficiente de monitorizare a situatiei interne a romilor in tarile de origine si sa solicite statelor membre UE si celor din procesul de aderare rapoarte anuale despre implementarea politicilor nationale pentru romi;
- 4) asigurarea ca sistemul statistic european va dezvolta date comunitare despre populatia de romi;
- 5) sprijinirea dezvoltarii unei retele academice europene de experti romi;
- 6) sprijinirea ONG-urilor rome la nivel european, national si local pentru a monitoriza implementarea politicilor si programelor pentru romi;
- 7) includerea in Strategia Cadru Europeana pentru Romi a problemei critice a personelor dizlocate intern de etnie roma (IDP) si a persoanelor repatriate din tarile vest-europene.

VII. Buget. Proiecte implementate si/ sau initiate de Romani CRISS in anul 2008

Totalul veniturilor realizate de Romani CRISS in anul fiscal 2008 este in valoare de 2.068.439 lei provenind din activitati fara scop patrimonial, iar cheltuielile efective realizate in cadrul organizatiei insumeaza 2.010.967 lei, sume folosite in activitati fara scop patrimonial.

Din totalul finantarilor primite, Romani CRISS a folosit un procent de 12.14% pentru finantarea organizatiilor partenere in proiectele implementate in cursul anului 2008.

Proiectele derulate in cadrul organizatiei, precum si finantatorii acestora se regasesc in tabelul de mai jos.

Nume Proiect	Denumire Finantator
Nevoie de calitate si egalitate in educatie	Roma Education Fund
Implementarea standardelor de drepturile omului in Romania	Open Society Institute, Human rights si governance. Budapesta
Monitorizarea aplicarii cadrului legislativ in materie de desegregare scolara	UNICEF
Mariajele timpurii in comunitatile de romi: stat de drept, autonomie culturala si drepturi individuale (copii, femei)	UNICEF
Imbunatatirea sistemului de mediere sanitara din Romania	CCFD Franta si Ministerul Afacerilor Externe Franta
Sprijin institutional	OSI - Roma Participation Program
„Advocating through proper mechanisms for a more accountable representation of Roma interests in the Parliament”	Balkan Trust for Democracy
Youth against discrimination	CEE TRUST
Sanatatea si comunitatea roma, analiza situatiei in Europa	Fundacion Secretariado Gitano (Proiect in care Romania CRISS este partener)
National coordination in Romania of ENAR	ENAR
Recunoasterea rezultatelor invatarii	Phare 2005/017-553.04.02.03.01.802 (Proiect in care

	Romani CRISS este partener – ProVocatie)
Sanse egale pentru comunitatile de romi – Actele de identitate o necesitate	Phare RO 2005/017-553.01.01.49
Discriminare, descurajare si defavorizare pe piata muncii. Implicatii asupra utilizarii si dezvoltarii capitalului uman in Romania	Centrul National de Management Programe Directia de Cercetare 9 (Proiect in care Romania CRISS este partener - Centrul de Sociologie Urbana si Regionala)
Viziune strategica pentru combaterea discriminarii impotriva romilor	Open Society Institute, Budapesta –Human rights and governance

Anexe (situatia financiara pentru proiectele ce depasesc 75000 USD):

Audit financiar proiect “Nevoie de calitate si egalitate in educatie”

Audit financiar proiect “Imbunatatirea sistemului de mediere sanitara din Romania”

Audit financiar proiect “Youth against discrimination”

Audit financiar proiect “Sanse egale pentru comunitatile de romi – Actele de identitate o necesitate”

VIII. Parteneri

Asociatia Sanse Egale, Zalau
Asociatia “Generatia 2008”
Asociatia Ketaness
Asociatia Comunitara “Impreuna”
Asociatia Rhoma Heart-Illo Rrom, Brasov
Asociatia Alianta Romilor Galati
Asociatia Culturala “ARTISRROMA”
Asociatia “Speranta si Incredere”
Asociatia AFER
Asociatia ACCEPT,
Asociatia Romana Anti-Sida
Asociatia Liga Albanezilor din Romania
Asociatia Macedonenilor din Romania
Asociatia Roma Access
Asociatia Romii in Europa
Asociatia ProNobis
Alianta Civica a Romilor din Romania
Asociatia Comunitara pentru Integrarea Sociala a Romilor, Sebes
ARDOR – Asociatia Romana de Dezbateri, Oratorie si Retorica
Active Watch – Agentia de Monitorizare a Presei
Agentia de Dezvoltare Comunitara “Impreuna”
ARCA – Forumul Roman pentru Refugiati si Migranti
Ambasada Statelor Unite la Bucuresti
Ambasada Republicii Populare Chineze in Romania
Biroul de Informare al Consiliului Europei la Bucuresti
CCFD – Comitetul Catolic impotriva Foamei si pentru Dezvoltare
CNCD – Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii
Centrul de Dezvoltare Comunitara Neamt
Centrul pentru Drepturi de Locuire si Evacuari - COHRE
Centrul de Dezvoltare Curriculara si Studii de Gen FILIA
Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Centrul de Resurse Juridice
Centrul Romilor "Amare Rromentza"
Consiliul National Roman pentru Refugiati
Federatia Organizatiilor Neguvernamentale pentru Protectia Copilului
Federatia Comunitatilor Evreiesti din Romania
Fundacion Secretariado Gitano, Spania
Fundatia *Social-Culturala a Romilor "Ion Cioaba"*
Gisti, Franta
Gradinita nr.3 Bailesti
Gradinita nr.4 Bailesti
Gradinita scolii generale nr.13 Craiova
Gradinita nr.35, sector 5, Bucuresti
Jasmine Dellal
Institutul National pentru Studierea Holocaustului "Elie Wiesel"
Institutul pentru Politici Publice
Liga Pro Europa
Ministerul Educatiei si Cercetarii si Inspectorate Scolare Judetene
Ministerul Sanatatii si Directii de Sanatate Publica
OSCE-ODIHR/ CPRSI
Observazione Italia
Organizatia Femeilor Refugiate din Romania
Organizatiile membre ENAR Romania
Organizatiile membre ACRR
Open Society Institute
Reprezentanta UNICEF in Romania
Radio Romania Actualitati
Scoala generala nr.1 Rasnov
Scoala generala nr.153 Bucuresti
Scoala generala nr.1 Bailesti
Salvati Copiii Romania
TRUST Craiova
UNHCR – Agentia ONU pentru Refugiati

Nr	Jud	Caz	Descriere caz	Stadiu
1	Suceava	Dolhasca	In data de 23 iulie 2008, reprezentanti ai politiei Dolhasca si ai politiei judetene au perchezitionat imobilele din orasul Dolhasca in care locuiau S. M. si T. M., din satul Gulia,. Locatarilor nu le-a fost prezentat niciun document din care sa reiasa dispozitia instantei privind perchezitia, desi au cerut acest lucru in mod expres. Persoanele implicate reclama ca, in timpul perchezitiei celor doua imobile, au fost agresate fizic si verbal. Astfel, minorul S. M, suferind de handicap care ii afecteaza vederea, a fost palmuit de inspector, dupa ce a raspuns negativ la intrebarea daca detine un telefon mobil, iar minorul D.C a fost bruscat in timpul unei perchezitii corporale. In timpul perchezitiei in cel de-al doilea imobil, un politist a indreptat arma spre minorul S.M, amenintandu-l ca il impusca daca nu intra in casa. Ulterior, locuitorii imobilelor au fost dusi la postul de politie pentru a da declaratii. T.M a fost amenintat si lovit cu pumnul pentru a declara ce doreau reprezentantii politiei. T.A.M a fost scuipata si lovita cu ziarul in cap in timpul discutiilor cu S.O, inspector principal.	Romani CRISS a depus plangere penala impotriva reprezentantilor politiei implicati in timpul perchezitiei. Curtea de Apel Suceava a dispus trimiterea cauzei la Parchetul de pe langa Curtea de Apel Suceava in vederea inceperii urmaririi penale fata de intimati, sub aspectul savarsirii infractiunilor de abuz in serviciu contra intereselor persoanelor, prev. de art. 246 Cod Penal (C.p), si de purtare abuziva, prev. de art. 250 C.p. , hotarare ce a fost contestata la instanta de recurs- Inalta Curte de Casatie si Justitie

**Cazuri
identificate si
documentate de
Romani
CRISS
in 2008**

2	Salaj	Abuz Jandarmi Zalau	In data de 01.03.2008, a avut loc o altercatie intre 2 grupuri de persoane. Dupa aproximativ 10 minute, in urma unui apel telefonic, a sosit la locul faptei un echipaj al IJJ Salaj, format din 3 jandarmi insotiti de una dintre persoanele din al doilea grup. Dupa sosirea acestora a urmat o noua altercatie atat intre cele 2 grupuri, cat si intre jandarmi si primul grup. In aceasta altercatie P.C.M, din primul grup, a fost lovit cu o sticla in cap. Ulterior, membrii primului grup au fost dusi la sediul IJJ Salaj pentru a da declaratii. P.C.M a declarat ca a fost batut pana cand a lesinat, iar cand s-a trezit i-a vazut pe prietenii sai ca plangeau, fiind batuti de jandarmi. Cand le-a spus sa-i lase in pace ca ei nu au facut nimic, I s-a replicat: "No! Stai, tigane, ca iti dam noi tie". A vazut cand A.A era "batut in gramada, dadeau cu bastoane, pumni si picioare pe unde apucau, dadeau fara mila, pana A. A a lesinat si era plin de sange." P.C.M, G.F si R. au fost dusi in baie unde au fost batuti iar cu pumni si picioare pentru a scrie in declaratii cum dictau reprezentantii politiei.	Romani CRISS a documentat cazul si a contractat avocat pentru a depune plangere penala in numele victimelor la parchet. Parchetul Militar de pe langa Tribunalul Militar Cluj a dispus neinceperea urmaririi penale fata de intimati. In prezent cazul se afla pe rolul Parchetului Militar de pe langa Tribunalul Militar Teritorial Bucuresti.
3	Satu Mare	Abuz politie Hamza Stefan	In data de 23.05.2008, H.S. in varsta de 21 de ani, a fost trezit dimineata la ora 6.00, de catre doi politisti imbracati in haine civile, care l-au intrebat "cine este in bloc chel". Dupa ce le-a spus ca nu stie, si-a continuat somnul. Dupa doua ore, usa i-a fost sparta de catre mascati, care au intrat in casa, l-au lovit cu pumnul si cu bastonul, l-au incatusat si l-au dus la politie. Acolo a fost batut si a lesinat de doua ori. Deoarece a refuzat sa scrie o declaratie dictata de politie, in care sa spuna ca a savarsit in acea noapte un furt, a fost batut cu tarnacopul si electrocutat de 3 ori. In cele din urma, din cauza tratamentului aplicat, a declarat cum i-a fost dictat.	Romani CRISS a contractat avocat si va depune plangere penala la Parchet.

4	Salaj	Abuz politie-Femeie insarcinata	In data de 14.02.2008, un echipaj de politie format din 2 politisti de la sectia de politie Crasna, s-a deplasat la domiciliul L. R. pentru a-l anunta pe fratele sau, L. C., in varsta de 17 ani, sa se prezinte la politie insotit de parinti deoarece este suspectat de un furt. Dupa 20-30 de minute acestia s-au reintors si l-au bruscat pe L.C. Adolescentul, speriat, s-a ascuns in spatele surorii sale si le-a zis politistilor ca va veni la sediul politiei insotit de parinti. Politistii au amenintat-o pe R. L. ca o lovesc, afirmand ca nu le pasa de faptul ca este insarcinata. Politistii le-au adresat injurii si i-au strigat "tigani jegosi". Acelasi politist care a amenintat-o pe sora lui L.C a lovit-o cu genunchiul in partea dreapta a regiunii abdominale, cauzandu-i hemoragie. In urma acestei lovituri a fost necesara provocarea nasterii prin cezariana. Martor la faptele savarsite de catre politisti, fratele cel mic, in varsta de 7 ani, bolnav psihic, a facut o criza isterica de nervi. Politistul care a lovit-o pe R. L. a iesit in curte si a scos pistolul amenintand ca ii impusca pe toti in cap. Postasul L. K. a asistat la aceasta scena si le-a spus politistilor sa-i lase in pace.	Romani CRISS a documentat cazul si a contractat avocat pentru a depune plangere penala in numele victimelor la parchet. In prezent cazul se afla pe rolul Parchetului de pe langa Tribunalul Salaj.
5	Satu Mare	Abuz politia Acas	In data de 04.07.2008, F. Z. a avut un conflict cu vecinul sau. Ulterior, a sosit o echipa a fortelor speciale formata din 8-10 persoane, care au abuzat fizic, atat pe F. Z., cat si pe sotia si fiica sa minora. In urma agresiunilor fizice ale reprezentantilor politiei, lui F. Z i s-a eliberat un certificat medico-legal in care se recomanda 40-45 zile de ingrijiri medicale, iar sotiei sale, insarcinata in trei luni, i-a fost cauzata hemoragie.	Romani CRISS a documentat cazul si a contractat avocat pentru a depune plangere penala in numele victimelor la parchet. A fost inaintata plangere catre Parchetul de pe langa Judecatoria Satu Mare. Urmeaza ca partile sa fie audiate de catre organele de urmarire penala
6	Sibiu	Abuz politie Amprentare Sibiu	Un grup de romi din localitatea Blajel au fost luati si dusi la postul de Politie pentru a fi amprentati. Aici au fost batuti de catre reprezentatii politiei: "Am fost batuti miseleste la ficat, in capul pieptului si dupa cap, sa nu ramana urme".	Romani CRISS a transmis o scrisoare oficiala catre institutiile centrale ale statului in care le-a cerut punctul de vedere oficial. In prezent cazul este in stadiul de documentare.

7	Giurgiu	Abuz politie Clejani	In data de 16.08. 2008, in comuna Clejani, mama unei fete nerome, deranjata de relatia fiicei sale cu un baiat de etnie roma, a apelat la politie dupa ce fiica sa s-a hotarat sa locuiasca impreuna cu prietenul sau. Fiind minora, aceasta a dat declaratie la politie, atat in prezenta mamei sale si a familiei prietenului sau, cat si a viceprimarului si a reprezentantilor politiei, pentru a-si exprima consimtamantul privind decizia sa. Ulterior, mama fetei a reclamat la politie faptul ca fiica sa este sechestrata. Dupa 10 zile, reprezentanti ai politiei si ai fortelor speciale din judetul Giurgiu au intrat in casa familiei rome fara a prezenta mandat de perchezitie. In timpul perchezitiei au exercitat acte de violenta, au tras cu gloante de cauciuc, ranind un copil si au folosit gaze lacrimogene.	Curtea de Apel Bucuresti a admis recursul Romani CRISS si a trimis cauza la Parchetul de pe langa Tribunalul Giurgiu pentru continuarea cercetarilor.
8	Brasov	Abuz jandarmi Garcin	In data de 29.08.2008, la ora 6.00 dimineata, o echipa a jandarmeriei formata din 20-30 persoane s-a deplasat la domiciliul familiei G. din Municipiul Sacele. Jandarmii au spart geamurile si cauciucurile masinii care se afla in curtea familiei, sustinand ca este furata, desi au primit apoi actele masinii de la proprietar. In timpul acestei actiuni, jandarmii au lovit un minor cu pumnii si picioarele, o femeie in varsta de 72 de ani cu bastonul, care a cazut si a lesinat si mama minorului. Inainte sa plece de la domiciliul persoanelor agresate fizic, jandarmii au spart geamurile casei si au dat cu spray paralizant in casa. Persoanele implicate i-au intrebat pe jandarmi care este motivul actiunii, iar acestia au raspuns: "Taceti, ... de tigani, sa simtiti puterea jandarmeriei romane".	In prezent cazul este in stadiu de documentare.
9	Gorj	Administrarea Justitiei	In anul 2005, B.F., cetatean roman de etnie roma, in varsta de 25 de ani, a fost arestat in Italia pentru infractiunea de furt si condamnat la 3 luni de inchisoare. Acesta a fost condamnat ulterior la 18 ani de inchisoare, pentru omor, infractiune pe care sustine ca nu a savarsit-o. Starea de sanatate a lui B.F. este precara, acesta relatand in scrisorile trimise catre tatal sau abuzurile la care este supus in inchisoare- inclusiv pentru a recunoaste savarsirea faptei.	Romani CRISS a sustinut, pana in prezent, familia lui B.F., prin adresarea unor memorii institutiilor, cu privire la comunicarea stadiului procesului si solicitarea transferului acestuia in Romania, in cazul existentei unei hotarari judecatoresti definitive si irevocabile.

11	Iasi	Acces la sanatate Podul Illoaiei	In data de 18.05.2006, S. M a nascut o fata. Dupa aproximativ trei saptamani copilul a inceput sa faca febra, sa tuseasca si sa respire greu. S. M. a dus copilul la doctorul sau de familie, S. L., pentru a-l consulta. Aceasta a spus ca fata este sanatoasa si ca tuseste din cauza alaptatului, iar respiratia grea se datoreaza suflului sistolic. Dupa amiaza, in cursul aceleesi zi, S. M. a plecat cu salvarea la spitalul Sfanta Maria din orasul Iasi, deoarece starea copilului se agravase. La spital copilul a fost diagnosticat cu pneumonie interstitiala, fiind internat cinci zile pentru a i se administra tratament. S. M. mentioneaza ca, de la nastere pana in momentul depistarii pneumoniei, s-a prezentat regulat la doctorul sau de familie, S. L., care ii spunea ca starea copilului este buna, desi starea acestuia se agrava treptat. La sfarsitul lunii martie 2008, copilul a prezentat aceleasi simptome: febra, tuse, respiratie grea. Doctorul de familie l-a diagnosticat "gatul putin colorat", dupa care S.M. s-a dus la o clinica privata unde au spus ca are probleme cu amigdalele si puroi in gat. In jurul orelor 22.00, dupa ce a facut copilul temperatura 40, S.M. a fost dusa de salvare la spitalul Sfanta Maria, unde au fost internat peste noapte pentru a tine copilul sub observatie si pentru a i se aplica tratament. S.M. a precizat faptul ca doctorul de familie, S.L. are o atitudine rece, respingatoare fata de pacientii romi si durata consultul realizat asupra acestora este de 5-10 minute, in timp ce fata de pacientii neromi are o atitudine prietenoasa iar consultul cel putin 30 de minute.	Cazul se afla in stadiul de documentare.

12	Dolj	Refuz medic de familie sa trateze romi	O persoana de etnie roma din comuna Vartop s-a deplasat cu fiica sa, infectata cu virusul HIV, la medicul de familie si a solicitat sa i se administreze un vaccin. Medicul de familie a refuzat, motivand ca nu are suficient ser. In fiecare zi sunt consultati doar 15 pacienti, pe baza unor bonuri de ordine ridicate de la cabinet dimineata la prima ora. Dupa epuizarea celor 15 bonuri, niciun alt pacient nu mai este consultat. Romii sunt nemultumiti de programul acesteia, de faptul ca, in caz de urgenta, nu este nimeni care sa ii poata consulta/ajuta. Romii sustin ca doamna doctor are un program foarte scurt la cabinet, ca lipseste zile intregi si, atunci cand vine, sta 3-4 ore. Unii dintre romi au precizat ca trebuie sa plateasca 3-4 RON pentru fiecare injectie, atunci cand au nevoie de acest tratament. Mai multi romi din comunitate au spus ca, de cate ori merg la medicul de familie, sunt tratati superficial, repeziti si ca doamna doctor ii consulta „dupa cum are toane si chef”.	Cazul este in stadiul de documentare.
13	Gorj	Neglijenta pe criteriile etnice	Fiind insarcinata in luna a 9-a, V. B. a fost dusa la spital cu ambulanta pentru a naste. A fost internata timp pentru 4 zile si cu toate ca avea dureri foarte mari, personalul medical nu a gasit nicio modalitate de a i le atenua, argumentand ca nu este inca momentul sa nasca. In ultima sa zi de spitalizare, femeia a nascut un baiat care a decedat dupa 10 minute. Dupa nici o ora, V. B. a murit si ea pe patul de spital din cauza hemoragiei interne. Rudele considera ca personalul medical a neglijat-o pe V.B. Romani CRISS a sprijinit rudele victimei pentru a obtine dosarul medical al V.B., cerere ce a fost refuzata de spital.	Romani CRISS a depus plangere penala impotriva cadrelor medicale. In prezent cazul se afla pe rolul Parchetului de pe langa Tribunalul Gorj.
14	Brasov	Zid in comunitatea de romi	In anul 2007, Primaria localitatii Tarlungeni a construit un gard care imprejmuieste un teren si care izoleaza comunitatea de romi alcatuita din aproximativ 1100 de persoane, blocand calea de acces utilizata traditional de acestia. Prin urmare, romii trebuie sa ocoleasca aproximativ 1-1.5 km pentru a ajunge in localitate.	Romani CRISS a transmis o adresa catre Primaria in care a solicitat informatii cu privire la constructia zidului. In prezent Cazul se afla in stadiul de documentare.

15	Cluj	Mentionarea etniei in certificatele constatatoare ale nou-nascutilor	In timp ce a insotit o persoana din comunitatea in care lucreaza pentru a obtine un certificat constatator de nastere, mediatoarea sanitara din Arghires a constatat ca asistenta sefa care a completat actul a scris in dreptul rubricii „nationalitate”- „tiganca”, fara sa intrebe persoana despre nationalitatea sa. In momentul in care mediatoarea sanitara i-a atras atentia, asistenta a spus ca isi asuma responsabilitatea pentru cele scrise.	Cazul este in stadiul de documentare.
16	Dolj	"Exclus rom"	Site-ul www.anunturigratuite.com a postat in anul 2008 doua anunturi de angajare in care se specifica excluderea romilor.	Romani CRISS a facut plangere, urmand a fi transmisa catre CNCD.
17	Brasov	Discriminare in munca	G.M a fost angajata in cadrul Primariei. Aceasta declara ca i-a fost desfiintat contractul de munca inainte de expirarea termenului datorita faptului ca nu a sustinut primarul care, ulterior, a castigat alegerile.	Cazul este in stadiul de documentare.
18	Mehedinti	Ingradire acces la educatie	In localitatea Magheru din judetul Mehedinti, educatoarea gradinitei a refuzat, mai multi ani la rand, inscrierea a doi copii de etnie roma, motivand ca acestia au probleme mentale. Cazul a fost mediatizat in televiziune, reporterii fiind martori la reactia educatoarei care a afirmat in fata camerelor de filmat ca nu ii poate primi pe cei doi copii, invocand diverse motive.	Romani CRISS a inaintat o plangere catre Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii